

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 5 - Cekovski
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
mali oglaš po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust!
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Velik dogodek.

Iz Zeneve prihaja vest, ki je očitno tako globoko učinkovala na našo javnost, da se naše sicer tako zgovorno časopisje še ni moglo zbrati, da bi jo njenemu dalekosežnemu pomenu primerno pregledalo in ocenilo. To je naravno, kajti tak dogodek, kakor je predstojajoči podpis prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Francijo, je sad politike, ki znači čisto novo linijo v zunanji politiki naše države. Simpatije naše države in njenih narodov do Francije so sicer tradicionalne in moralna pomoč, ki nam jo je vsigdar nudila naša velika prijateljica, je bila najdragocenejši činitelj, s katerim smo mogli vedno računati v svojih odnosih do ostalega sveta, toda oziroma, ki se jim imeli prejšnji režimi do Italije, ki se nam pa niso izplačali, ampak so naš položaj le poslabšali, so preprečevali, da bi se prijateljstvo med nami in Francijo opredelilo v obvezen pakt, kateri bi nam nudil trdno jamstvo za mir in varnost pred sovražniki ter za močno in ugledno pozicijo naše države v svetu. Zato pomeni jugoslovansko-francoski prijateljski pakt prelom z dosedanjim politiko neodločnosti, napačne obzirnosti in slabosti, ki je samo ojuščevala one, ki nam ne želijo dobro. In da se je v tem oziru izvršil preobrat, je zasluga vlade, s katero je SLS v najboljših odnosih in na katero je naša stranka, oziroma njen načelnik imela svoj soodločujoči vpliv tudi v tem ravno za slovenski narod vitalnem vprašanju.

Prijateljski pakt s Francijo, ki je dozdaj znan le v najglavnejših obrisih, postavlja našo zunanjo politiko na trden temelj, katerega je dozdaj pogrešala: Francija, najmočnejša država evropskega kontinenta, nam postane zaveznica za vsak slučaj in nam obenem zagotavlja dejansko pomoč vseh, ki jih z njo večje medsebojne obveze. Tako smo dobili svoje trdno mesto v veliki interesni sferi francoske mednarodne politike, ki je najmočnejši garant miru v Evropi. V prvi vrsti se s tem postavi na popolnoma novo bazo naš odnos do Italije, napram kateri nismo več osamljeni. Kadar bo odslej govoril g. Mussolini z nami, bo govoril tudi s Francijo. Ker ta pakt ni naperjen proti nikomur, tudi ne proti Italiji, je njegova logična posledica, da bo ofenzivna politika fašističnega imperializma prisiljena prilagoditi se onim miroljubnim smernicam, ki označujejo politiko Quai de Orsay. Italijanskim osvajačnim aspiracijam na vzhodnem Jadranu in na Balkanu je s tem postavljena meja in ustvarjena realna podlaga za sporazumno politiko vseh balkanskih držav, da se bodo mogle konsolidirati in razvijati brez tujih vplivov. Ta politika dr. Marinkoviča pa tvori po posredovanju naše velike zaveznice tudi most do Anglije, koje diplomatska pomoč je za našo državo neprecenljive važnosti. Razgovor našega zunanjega ministra z voditeljem Foreign Office dokazuje, da moremo smatrati vzporednost naše politike s politiko francosko-angleškega prijateljskega sporazuma za gotovo dejstvo. Istočasni sestanek predstavnikov Male antante v Zenevi, na katerem je dr. Marinković referiral o našem paktu s Francijo, pomeni le še poglobitev sporazuma med Jugoslavijo, Češko-slovaško in Romunijo v smeri, ki po tem paktu prehaja v svojih logičnih posledicah v še določnejše zavezništvo, kakršnakoli je že njegova zunanja forma.

Naša slovenska javnost je bila na vse to že pripravljena po izjavah dr. Korošca. Te izjave ne dokazujejo samo, kako dobro je bil načelnik naše stranke informiran, ampak tudi, da je imel velik delež na tako srečni usmeritvi naše politike, ki se bo odslej mogla udeležiti v prvi vrsti na onem torišču, kjer ji je naš načelnik s posetom v Sofiji pripravil teren: okoli utrditve naših prijateljskih odnosov do Bolgarije. Pokazala pa se je ob tem tudi vsa sterilnost, negativnost in strankarska zaganjanost esdeesarske »politike«, ki se je v dr. Korošca zaradi tega zaletavala in ga z vso svojo omejeno škodoželjnostjo »demantirala«. Ta »politika« je tako zelo »državotvorna«, da vladi, v kateri ni Pribečevića, ni privoščila niti zunanje političnih uspehov, ki so v svojem velikem pomenu za našo državo izven vsakega dvoma in nad vsako strankarsko polemiko in obeležitvijo. Ni čuda, če taka »stranka« mora skrahirati.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Danes je notranje ministrstvo izdalo uredbo, da se za časa volivnega boja prepoveduje točenje alkoholnih pijač od sobote opoldne do ponedeljka opoldne.

Vse proti SDS.

Ostrejši napadi Ljube Davidoviča na radikalno stranko so zopet materializirali v živne pustolovščine SDS. Iz teh izjav, ki so očitno preračunane zgolj na volivni učinek in izgovorjene v krajih, kjer se i radikali i demokrati potevajo za iste volivce, kuje časopisje SDS za svoje naivne bralce sklep, da Davidović noče zveze z radikali, oziroma, da bo te zveze po volitvah konec.

Ne čudimo se SDS, kajti v agoniji se izustijo največje budalosti, čudimo se pa tistim, ki se jim še ljubi take neresnice brati in jim nekateri še celo verjamejo.

SDS nima prav nobenega sredstva za vabo volivcev več. Zato ne more pač nič drugega kot lagati. V laži pa je SDS največji mojster.

Za pametnega človeka pa dogodki takole stojijo:

Vsi najvišji in najodločilnejši činitelji v državi hočejo novo notranjo politiko. Hočejo in kategorično zahtevajo red v upravi, odpravo korupcije, izenačenje pred zakonom, mir med stanov. Hočejo trajno, trdno delovno vladno za ozdravljenje gospodarske krize in močno vladno, ki jo bo inozemstvo respektiralo.

V imenu radikalne stranke so se Velja Vukičević in njegovi prijatelji lotili tega ogromnega dela, demokratska stranka pa je pristopila kot druga najmočnejša stranka k izvršitvi tega programa. Radikali so po Vukičeviću povabili SLS, kot najposobnejšo in najpoštenjšo stranko v državi, da stopi v trdno delovno skupnost z njimi in v skupno vladno, ki se sestavi po volitvah.

To je Velja Vukičević na svojih zadnjih shodih v nedeljo ponovno naglasil. Vukičevići nasprotniki v radikalni stranki so propadli. Vukičević in njegovi imajo danes dejansko večino v stranki in med ljudstvom, oni uživajo navzdol in navzgor popolno zaupanje.

Krah SDS v mariborski oblasti.

DR. PIVKO NAPOVEDUJE SAM PORAZ SDS.

Nosilec liste SDS za mariborsko oblast g. dr. L. Pivko je razposlal pred kratkim okrožnico, v kateri zagotavlja svoje zveste, da bidejo Žerjavovi demokrati pri teh volitvah v mariborski oblasti boj za četrti mandat. Kako je sam dr. Pivko prepričan o pridobitvi četrtega mandata, nam priča tale najnovejši zgled:

Zadnjo nedeljo 4. t. m. je sklical dr. Pivko v gostilniško sobo g. Strnada v Oplotnici pri Konjicah za 11. uro dopoldne shod, ki je bil po Oplotnici in Čadramu plakatiran nekaj dni. V sobi se je zbral z učiteljstvom ter ono konjiško gospodo, katero je pripeljal g. Pivko seboj, 27 oseb, med temi je bila pretežna večina SLS.

Ko je zagledal g. Pivko naše pristaše, ki so podkovani v politiki in so jim znane »zasluge« SDS, je začel svoj govor z vso previdnostjo in dolgočasno povestjo o postanku in krivicah invalidnega zakona. Komaj pa se je dotaknil fraze »o črnogorskih princih«, je zavrelo med poslušalci in dr. Pivko ni mogel svojega govora nadaljevati; še manj pa dokončati. Za črnogorski princ je prišla Slavenska banka in tukaj je trdil brez dokazov, da je SDS vrnila oni vsoti, kateri je navajalo svojčas časopisje, da sta bili dvignjeni iz te banke brez obveznosti glede polaganja računov. Pivko je zanikal pobratimstvo Orjune z SDS, a se zapletel v nesmisel, ko je mogočno zatrjeval: »Jaz dr. Ljudevit Pivko sem Orjunaš in sem ponosen, ker sem Orjunaš, a ta Orjunaš dr. Pivko nima nobenih stikov z dr. Pivkom politikom!« Kako je neki to mogoče, gospod doktor? Pozivam, naj pove vsaj

Oni, stoje trdno, da jih ne premakne nobena sila.

To je priznal na svojem zadnjem shodu v Osijeku tudi vodja pašičevcev Marko Trifković. Izjavil je, da so pašičevci prisiljeni k popuščanju, ker morajo ohraniti enotnost stranke za vsako ceno. Tako zahteva stari Stanojević, ki ne dopušča razcepa stranke in hoče njeno enotnost tudi po volitvah kot najmočnejše za vladno sposobne stranke.

Med radikali in demokrati so trenja zlasti pred volitvami nujna, ker oboji agitirajo v istih krajih. To pa demokratov ne bo odvrgnilo, da bi ne hoteli sodelovati v vladi, ker vedo, da v tem slučaju podležejo. Tudi demokrati žele sodelovanja SLS v vladi, ker se zanašajo na popolno pravičnost, dosledno stvarnost in neoporečno poštenost naše stranke in njenih zastopnikov.

S Pribečevićem in njegovo SDS noče nobena stranka imeti nobenega opravka in nikake zveze več. Kajti kjer je SDS, je partizanstvo, tam je korupcija, tam je nered, nasilje, tam je zloraba zakona in oblasti.

Najmanj pa hoče prijateljstva s SDS Davidović. Saj je on izbacil sedanje vodje SDS iz demokratske stranke, on je SDS opetovano najsvetaneje proglasil za sovražnico demokracije, on je Pribečevića žigosal kot politika z diktatorskimi aspiracijami.

Naj torej Davidović še tako ostro napada radikalni del vlade, to nima nobenega namena oslabiti ali celo onemogočiti vlado, ki sloni na programu Velje Vukičevića. Če Davidović vabi demokrate na boj proti reakciji, jih vabi tudi na boj proti SDS.

Ena najvažnejših političnih nalog bodoče vlade je, da se SDS do temelja iztrebi iz političnega življenja, ker je to protidemokratska stranka, bolj rečeno, klika. To zahteva ozdravljenje naših političnih razmer. Najradikalnejšo operacijo za to ozdravljenje bodo izvršili v nedeljo volivci.

en uspeh, katerega je dosegla SDS, ko je bila toliko časa na vladi, ni znal povedati niti ene zasluge, ampak je omenil le par zakonskih osnutkov, pri katerih so sodelovali samostojni demokrati. Posebno moramo poudariti Pivkovo izjavo, ko je omenjal afero Rade Pašića, da je bil dr. Hodžarjev predlog glede poklica korupcionistov na odgovornost strožji od demokratskega in je seve tudi prodr z večino.

Ker dr. Pivko ni mogel dalje govoriti, je dobil besedo urednik Januš Golob iz Maribora, ki je razložil poslušavcem zasluge SLS, zvezo med SDS in Slavensko banko ter Orjuno in pa denunciacije samostojnih demokratov, katere so vršili v Belgradu skozi 7 let.

Ob koncu shoda, ki je bil prav za prav zborovanje SLS, je upadel dr. Pivko pogum že v toliko, da je pozval navzoče, naj ne volijo 11. septembra v njegovo skrinjico, ampak po svojem prepričanju. Beležke vredne je njegova izjava, da so samostojni demokrati še slabi, a bodo postali močni enkrat v prihodnosti, da je dosegel na zadnjič le komaj in po svoji osebni pridnosti mandat in tokrat obhoduje poštrevnost svojih sokandidatov, ki vedo že vnaprej, da ne bodo izvoljeni in vendar kandidirajo in ga spremljajo po shodih.

S tem je končal dr. Pivkov »veliki shod« v Oplotnici, na katerem je dr. Pivko sam demantiral up in sanje svoje okrožnice, ki govori o štirih SDS mandatih v mariborski oblasti, a je še celo dr. Pivkov v največji nevarnosti.

Kakor v Oplotnici se je godilo dr. Pivku

Shod Slovenske ljudske stranke

bo

v četrtek 8. septembra 1927 ob 10 dopoldne v veliki dvorani hotela »Union«.

Govorita:

DR. ANTON KOROŠEC

in

FRANC TERSEGLAV.

Vsi v boj za zmago načelnika naše stranke v Ljubljani! Meščani! Čast in blagor Ljubljane ter vsega slovenskega naroda zahteva, da bo zmagala 11. septembra v našem stolnem mestu Slovenska ljud. stranka!

povsod, kjerkoli so zvedeli naši ljudje, da misli SDS zborovati pri pogrneni mizi. Naj dr. Pivko ne misli, da je nastop naših pristašev na njegovih shodih teror, tega ne bo mogel trditi, ker je izjavil sam v Oplotnici, da ga celo veseli, ako je dana na SDS sestankih možnost, da slišijo volivci obe plati političnega zvona.

Radovedni smo, kako statistiko bo objavil g. dr. Pivko o naraščanju SDS v mariborski oblasti po 11. septembru.

Za delavce v kamniški smodnišnici.

Nastopila je zopet nevarnost, da bi se delo v tej smodnišnici ustavilo. Zmanjkuje solitra in če se ne bo oskrbelo o pravem času za nadomestilo te surovine, bi moglo priti do 70 delavcev ob kruh za dalje časa. Zato se je obrnil na vojno ministrstvo g. minister n. r. dr. F. Kulovec, da se takoj ukrene vse potrebno, da delo tudi en dan ne zaostane. Upamo, da bo imela intervencija najboljši uspeh.

Kako SDS v Prekmurju - laže volivcem.

Maribor, 6. septembra 1927.

Iz Prekmurja prejemamo sporočila, da so demokrati zadnji čas začeli agitirati z najneumnejšimi lažmi posebno v zadevi agrarne reforme. Tako imamo v rokah dokaz, da je neki agitator SDS v občini Odranci kazal okrogdekret, ki določa, da bodo oktobra meseca dobili veleposestniško zemljo le tisti, kateri dajo glasove za demokrate! Taka agitacija le kaže, za kako neumne smatra SDS Prekmurci! Saj so vendar volivce tajne in kako naj se potem dokaže, da je ta ali oni volil za SDS? Svetujemo na to agitacijsko metodo ta-le odgovor: Vsi Prekmurci volite SLS v I. skrinjico, od SDS pa zahtevajte ono znano okrožnico, s katero so vas hoteli pripraviti do prehitrega nakupa zemlje. Tista okrožnica, ki se nahaja v uredništvu »Novin«, v originalu, tista okrožnica, ki vam je itak znana, to je dekret SDS glede agrarne reforme.

„Stranka črnogorskih princev“

Dolge tedne žerjavovsko in drugo SLS nasprotno časopisje napada vlado in zlasti Slovensko ljudsko stranko, ki je pomagala urediti vprašanje odškodnine bivšim članom črnogorske vladarske hiše z ozirom na njihovo premoženje, ki je postalo lastno državi in ki presega v vrednosti celo določeno odškodninsko vsoto.

Ne glede na dokazane zasluge članov bivše dinastije za osvobodjenje južnih Slovanov, bilo je vprašanje odškodnine mednarodna zadeva, ki bi lahko imela za čast in ugled države zelo kvarne posledice, ako bi se ne bila rešila tako, kakor se je.

Te dni so poročali časopisi, da je prišel član bivše črnogorske dinastije na Bled, da se kralju zahvali za — tozadevno osebno posredovanje. Če povzamemo nečuvno mnogotedensko hujskanje naroda od strani žerjavovskega časopisja glede odškodnine članom bivše črnogorske dinastije, in grožnje njihovega voditelja Pribečevića v zadnji seji finančnega odbora z revolucijo, nam mora biti jasno, da je pri esdeesarih korist stranke vse, njihov patrijotizem in dinasticizem pa sta odmerjena le — »na kvatre«.

Na Kranjskem

je kandidatna lista SLS za volitve dne
11. septembra
druga.

Nosilec liste je

dr. Anton Korošec

Bohinjskim delavcem.

Med vami se je začela širiti volivna laž, da je SLS kriva, da je orožništvo nedavno veliko število bohinjskih delavcev zaprlo in da je zaprlo in uklenilo menda tudi mnoge čisto neprizadele ljudi.

Naj se je zgodilo karkoli, dejstvo je, da SLS in njeni zastopniki zato niti vedeli niso, da niso dali in niso mogli dati nikomur kakih navodil, najmanj pa orožništvu. Dejstvo je nadalje, da SLS ves dogodek in kar je bilo z njim v zvezi, do zadnjega časa ni poznala v vseh podrobnostih, ki so pa zelo važne. Šele zadnje nedelje, ko so se razni zastopniki naše stranke mudili v Bohinju, so delavci povedali, kaj je prav za prav bilo.

Zato izjavljamo: Po naših dosedanjih informacijah so se delavci po krivici vklepali v verige, batinirali in topli po podplatih.

SLS to nasilje najodločneje obsoja!

SLS bo o bohinjskih dogodkih zahtevala najstrožjo preiskavo!

Poslanec Sernec je že ukrenil, da se vsi, ki so delavcem prizadejali kako krivico, po zakonu strogo kaznujejo!

Batinanje in pretepanje svobodnih državljanov, tudi če so komunisti, po naših zakonih ni dovoljeno. SLS bo poskrbela, da si kaj takega noben orožnik nad slovenskim delavcem nikdar več ne bo dovolil!

Pozivamo bohinjske delavce, ki o teh dogodkih kaj vedo, da jih sporoče poslancu Dušanu Sernecu ali tajništvu naše stranke v Ljubljani.

Zaupnike pa prosimo, da to naše stališče obrazložijo tudi tistim, ki »Slovenec« ne dobe.

„Volivno nasilje“.

Takoj, ko je bila vložena kandidatna lista SDS za občinske volitve v Ljubljani, so govorili, da je na njej veliko takih, ki so brez svoje vednosti prišli na to listo.

Med kandidati in namestniki SDS so taki, ki jih takrat, ko so se pripravljali in vlagale liste, sploh ni bilo v Ljubljani.

Zakon pravi, da mora vsak kandidat in namestnik kandidatno listo lastnoročno podpisati.

Ker so torej govorice bile izredno živah-

ne in čisto opredeljene in ker je oblast dobila tudi tozadevno ovadbo, je začela preiskavo.

Kaj bo preiskava pokazala, še nihče ne ve.

Ker pa je policija začela preiskavo, je vpilje SDS o nasilju.

Ali se je komu zgodila že kaka krivica? Ali se je le las skrivil SDS? Kakšna sila vam pa je? To vpitje ni drugega kot znamenje slabe vesti.

Soupokojenci.

SDS JE IZDALA LETAK Z GORNJIM NASLOVOM.

Kakor je pri zadnjih volitvah SDS v boju proti »klerikalcem« na svojih letakih podpisoval kardinala Gasparrija, tako je na tej okrožnici podpisan »Volilni odbor kronskih in dinarskih vpokojencev.« Kdo naj takim lažnikom verjame?

Kakor so pri zadnjih volitvah zmerjali SLS, da je protidržavna, tako zlorablja ista SDS sedaj ime Njegovega Veličanstva kralja, ki da je predsklonil Reisnerjev načrt uradniškega zakona. Komu se to hinavstvo ne gabi?

SLS se je najhuje borila proti radikalni vladi, ki je napravila strašno krivico kronskim in dinarskim starovpokojemcem. SDS v tej okrožnici laže, da je SLS povzročila to krivico. Ali je sploh kak vpokojenec, ki bi taki nesramnosti nasledel?

SDS za vpokojence niti s prstom ni ganila, v okrožnici pa očita SLS, da ni mogla vse-

ga doseči. Vprašajte SDS, kaj je delala ona vsa dolga leta v vladi?

Zakaj ni SDS izposlovala orožnikom njihovih pravic? Zakaj je denuncirala SDS slovenske orožnike kot nezanesljive in jih pošiljala v Macedonijo?

Znižanje draginjske doklade so uvedli radikali in radičevci. SLS se je najostreje borila proti temu, da bi najrevnejši uradniški sloj moral prvi in največ prispevati za kritje škod po teh nezgodah. Okrožnica seveda laže nasprotno.

Red v državi, zlasti v Sloveniji je nastopil šele pod vladno Uzunovič-Korošec. To vsak človek ve, le SDS taji, ker se ji hoče zopet preganjanja in redukcij.

Starovpokoje! Vse te laži so predebele, da bi vam mogle škodovati in zapeljati, zato z esdeasarsko okrožnico v koš. Volili bomo pa vsi SLS in dr. Korošca, ne pa stranko, ki producira same — laži!

Aca Stanojević o zadnjem proglasu pašičevcev.

Dopisnik belgrajske »Politike« se je osebno obrnil na Aca Stanojevića, prvega podpredsednika radikalne stranke, za pojasnilo, kako je umeti vsebino tega proglasa, posebno tiste odstavke, ki jih je Aca Stanojević izpremenil. Stanojević je dejal:

»Prinesli so mi načrt proglasa. Proučil sem ga, pokazal na nekatere nedostatke in ga vrnil glavnemu odboru.«

»Kaj pravite, g. Stanojević, na izjave nekaterih radikalov, katerim glavni odbor ni potrdil kandidatur?«

»Čital sem te izjave. Tisti, ki se jeze, nimajo prav. Glavni odbor je pretresal kandidature, ki jih je imel pred seboj. Ni pa on mogel sklepati o kandidaturah, katere mu niso bile prijavljene.«

»Govori se o izključitvi, gospod predsednik?«

»Nikar, nikar, tu ni govora o izključitvah! Kakšne izključitve?« je ježno odvrnil Stanojević. »Mi nismo hoteli izključevati, ampak smo le pravilno postopali. Sicer pa itak

gre le za kandidate in nič drugega. Povem in naglašam: Karkoli je po statutih stranke, se odobri. Toda ljudje kandidatur ne prijavljajo, potem pa se nekateri jeze. Poglejte, v Čačku je nosilec liste naš odlični prijatelj Čosić, pa tudi on ni prijavil liste. Zagotavljam vam, da kjerkoli so delali ljudje po statutih, jim je vse odobreno.«

Stanojević je še dodal: »Sicer pa pri odobravanju list nismo mi nosilci delili na te (pašičevce) in one (vladine radikale), ampak smo samo gledali, da se dela pravilno. Mi nismo pristranski. Glavni odbor je odobril tudi Uzunovičovo listo in tudi druge liste, ki imajo za nosilce menda nekake centumase. Mi smo čuvali edinstvo stranke in to je vse.«

Na vprašanje, kakšno je njegovo osebno stališče v tej stvari, je Stanojević dejal: »Jaz, ker sem na tem mestu in dokler sem, gledam, da se dela tako, da vsak človek mora reči: »Delali so dobro. Niso se dali zapeljati po kakem partizanstvu, vedno so imeli skrb za edinstvo stranke.«

bit; polagoma se bližamo drug drugemu in ni daleč trenutke, ko Madjarov ne bo mogoče z geslom, da pridejo zopet pod Madjarsko in da dobijo to in ono, spraviš jih iz stranke v stranko, marveč bodo vsi trdni pristaši SLS. Prvi korak je storjen in od časa do časa mu bodo sledili tudi drugi.

„Zlata doba brez nasilja“.

V »Jutru« od 3. t. m. pripoveduje nekdo, kako se je godilo učiteljici O. K. na Viču in kako je bila od ktero-radikalnega režima nagrajena s tem, da ji je naklonilo mesto v vasi na zelenem Štajerskem, njene mlajše tovarišice so pa ostale doma.

Kakšna pa je bila tista doba, ko so pod Pašić-samostojno-demokratskim režimom stare, najposobnejše uradnike oženjene, z otroci, preganjali, jih reducirali in jim kruh jemali, premeščali in pošiljali v oddaljene kraje, med drugim v Južno Srbijo, Macedonijo v Skoplje v malarične kraje, njihove žene in otroke pa pustili brez očeta doma. Te preganjanje sirote, izpostavljene vsem nalezljivim boleznim, so morale trpeti in zraven še stradati, da jim je

Na Štajerskem

je kandidatna lista SLS za volitve dne
11. septembra
prva.

Nosilec liste je

dr. Anton Korošec

bilo mogoče svoje od njih ločene družine preživeti.

Vsi državni uradniki in državni nameščenci vseh vrst še niso pozabili zla, ki so ga povzročili v tem oziru samostojni demokraciji pod P.-P. režimom. Za to, zapomnite si,

na udarcih, ki ste nam jih dali, še danes trpimo; mi vas predobro poznamo in ravno tako dobro vas bomo poznali tudi 11. septembra.

Državni uradnik,

ki se je komaj rešil Macedonije.

Veličastna manifestacija SLS v Celju.

V ponedeljek zvečer je Celje govorilo tako odločno besedo za Slovensko ljudsko stranko, kakor se to doslej še nikdar ni zgodilo. 700 mož je v vse premajhni prostorih dvorane pri »Belem volu« navdušeno pozdravilo voditelja Slovencev dr. Antona Korošca. Slavnostno okrašena dvorana, nepričakovana množica zborovalcev in navdušeni sprejem prvoboritelja Slovencev, vse to je bil glasen opomin maloštevilnim navzočim socializmom, ki se jim je hotelo razbijati shod.

Dr. Korošec je govoril nad poldrugo uro in v sijajni besedi tolmačil delo SLS za ljudstvo, sedanjí njen položaj v državi ter njen napredni program, ki je zmožen združiti k složnemu ustvarjanju delu vse resne Slovence. Misli, ki jih je podal, so bile izrečene že na več njegovih dosedanjih shodih, a v Celju so dobile novih dokazov, da jih volivci Celja sprejemajo v vsem obsegu in so trdno odločeni dne 11. septembra s kroglico v roki za tak realni politični program kot en mož besedo okrajni kandidat dr. Jakob Hodžar. Stranke so zborovalci mestoma prekinjali z navdušenim odobravanjem in vzklikanjem, ki se je ob zaključku govora stopnjevalo v orkan ploskanja in vzhitih klicev.

Po govoru načelnika stranke je povzel besedo krajni kandidat dr. Jakob Hodžar. Orisal je socialno politično delo naše stranke, ki ima v poslancu g. dr. Gosarju enega najboljših zagovornikov sodobnih socialnih težej. Med naštevanjem ukrepov, ki jih je dr. Gosar kot minister za socialno politiko tekom desetletnega sodelovanja stranke pri vladnih poslih izdal v korist in zaščito delavstva, je prišlo do ponovnih enoglasnih manifestacij za g. dr. Gosarja. Tudi navzoči socialisti so morali vsaj z molkom priznati, da socialnemu delu SLS ne morejo primerjati svojih povečini na demagoški učinek preračunjenih nastopov. Da so tudi demokrati dobili od

dr. Hodžarja izdatno lekcijo, ni treba niti omenjati.

Shod je zaključil predsednik mestne organizacije celjske g. dr. Anton Ogrizek, ki je z vznešeno besedo pozval zborovalce, da gredo prihodnjo nedeljo na volišče za zmago SLS in v potrdilo dela voditelja Slovencev g. dr. Korošca. Zaključne besede dr. Ogrizka so izzvale ponovne burne ovacije za SLS in izzvenele v sijajno manifestacijo ljubezni do dr. Korošca.

Posebno vlogo so na tem uspelem shodu skušali igrati Komavljivi socialisti, ki so se — po številu okoli 30 — s Komavlijem in znamenitim Böhmom shoda udeležili očitno v namenu, da načelnika SLS motijo, ker sami niso zmožni sklicati dostojnega shoda, izriniti zborovalce za svoje demagoške šlagerje. Morali pa so čutiti, da Celje ni mesto za eksperimente Böhma in Komavlja in le odločni intervenciji naših voditeljev se imajo zahvaliti, da so prišli tako poceni domov. Ko je bil shod že zaključen, je skušal še govoriti Böhm, pri čemer pa se je takoj začetkoma tako izražal, da je izzval burjo ogorčenja, ki ga je takoj odnesla s stola in dalje ven iz dvorane. Da ga ni zaščitila policija, bi bil za svoje napade dobil lekcijo, kakor jo taki politiki kot je sodrug Böhm, edino zaslužijo. Uspeh ponesrečenega socialističnega nastopa je bil pa ta, da so zborovalci še odločneje povdarili svojo voljo za politiko SLS in to voljo z navdušenimi klici dr. Korošcu in Slovenski ljudski stranki manifestirali tudi na ulici.

Ta največji shod, kar jih je SLS imela v Celju, je učinkovito dokazal, da so demokrati in socialisti izgubili še tisto malo simpatij, ki so jih bili doslej deležni s strani nepoučenih, in da bo nedelja tudi za Celje praznik, ob katerem se bo Celje v ogromni večini pridružilo armadi slovenskega ljudstva pod vodstvom njegovega voditelja dr. Korošca.

Govor Vukičevića v Derventi in Doboju.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Ministrski predsednik Velja Vukičević je proti pričakovanju nadaljeval agitacijsko potovanje po Bosni. Velika shoda je imel v Derventi in Doboju. Oba shoda sta značilna, ker se je na njih jasno začrtalo delo bodoče vlade. Poleg splošnih smernic za dvig gospodarskih razmer v krajih, ki so trpeli vsled suše, je poudaril, da se bo delalo za rešitev kmetijstva s pomočjo najetja zunanega posojila. Zatrjeval je, da je finančni minister tozadevno že stopil v stik z velikimi bančnimi in finančnimi skupinami. Predsednik se je toplo zavzel za složno sodelovanje pravoslavni in muslimanov v Bosni.

Govor Ljube Davidoviča v Belgradu.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Danes dopoldne se je vršil shod belgrajskega kandidata Ljube Davidoviča ob množični udeležbi. Shod je otvoril Dukanac, ki je kratkoma podelil besedo Ljubi Davidoviču. Uvodoma je Davidović popisal svoj dosedanjí agitacijski pot. Nato pa se je obojno bavil z idejo demokracije. Strašno je napadel radikalno stranko in kakor se je od Davidovičevega zadržanja pričakovalo, tudi predsednika vlade Veljo Vukičevića, češ da je postavil kandidate, ki jih on obtožuje korupcije in nasilstev. Ostro se je obrnil proti radikalnemu protikandidatu Boži Maksimoviću. Vukičeviću je očital, da je hotel razbiti demokratsko zajednico. Branil je dr. Spaha, ker da rešuje džemijet. Branil je kompaktnost demokratske stranke, češ da ni med njim in Marinkovičem nobenih razlik, razen le v taktičnih ozirih. Zopet je napadel Vukičevića, češ da se vmešava v notranje razmere demokratske stranke. Obrnil se je proti političnim trgovcem v lastni stranki. Vukičeviću je očital, da gaji ustavo in parlamentarizem. Branil je svoje demokrate, češ da oni niso sodelovali pri razbitju Radičevega shoda v Belgradu. Napadel je državne oblasti, češ da državni uradniki streljajo na državne ministre, kakor se je to zgodilo v slučaju dr. Spaha. — V tukajšnjih političnih krogih se Davidovičev govor komentira kot

izredno agitacijski govor v boju za mandat med radikali in demokrati v Belgradu.

„Samouprava“ proti Pribičeviću.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Današnja »Samouprava« glasiho radikalne stranke, se ponovno ljuto obrača proti Pribičeviću. O njegovi jugoslovanski politiki pravi, da njegovo javno delovanje je najbolj neusmiljeno ruši njegove deklaracije o jugoslovanstvu. »Samoupravac« ugotavlja nedoslednost politične ideje samostojnih demokratov in prihaja do zaključka, da je ta stranka nujno izključena iz vseh kombinacij. Danes da je Pribičevićeva vloga edino samo napad proti vsem in vsakemu. Vendar se bo moral prepričati, da je tako delovanje nedostojno resnega politika.

Kako presoja „Figaro“ vprašanje „Anschlussa“.

v Pariz, 6. septembra. (Izv.) Diderot je poslal enega svojih političnih urednikov Bourdona na Dunaj, da bi tam izvršil anketo o vprašanju priključitve Avstrije. Bourdon, ki je predsednik mednarodne zveze novinarjev, je situacijo slikal tako, da vidi avstrijski narod v priključitvi k Nemčiji edino rešitev pred gospodarskim poginom. Sedaj pa je izdajatelj lista »Figaro« Coty v svojem listu ugotovil, da v Avstriji sploh ni nobene gospodarske krize. Poljedelske province se zelo ugodno razvijajo in v Avstriji so začeli živeti zopet na svoj stari nonšalančni način. Coty dokazuje dalje, da je avstrijski narod, če mu gre slabo, temu sam kriv, ker je na Dunaju pustil priti na krmilo socialiste in ker je po naravi len. Belgija, Švica, Holandska in Danska so živele v enakih gospodarskih prilikah, kakor Avstrija, vendar so spadale k najbolj cvetočim in najbogatejšim deželam Evrope, ker tam delajo. Avstriji je treba samo enako storiti. Čas valčka in lahkomišelnosti je minul.

Poslanec Klekl med Madjari.

V tej volivni borbi je storil prekmurski poslanec g. Jožef Klekl korak, ki je v politični zgodovini Prekmurja velike važnosti. Šel je med Madjare, česar prej vsa leta ni storil. Res je, da je tu in tam že prej nastopil v eni ali drugi vasi, a tako splošno se osebno do Madjarov še ni obrnil, ko ob tej priliki.

V soboto in nedeljo je prehodil vse madjarske občine. Bil je v Gertjanosu, v obeh Lakoših, v Dol. Lendavi, Petišovcih, Dobrovniku, Radmožancih itd. Kakor se je sam izjavil, je bil iznenaden. Ze prej je vedel, da njegov nastop ne bo brezuspešen, takega sprejema pa vseeno ni upal pričakovati. Udeležba je bila povsod nad vse pričakovanje velika. In oglašali so se ljudje, ki prej sploh ali štati niso marali o njem in o SLS. Mnogo mož je izreklo svoj konfiteor, ker so se dali slepiti od Radiča in drugih demagofov. Ljudje so izjavljali, da so po dolgih blodnjah našli pravo pot: spoznali so, da je njihovo pravo mesto edino v slovenski ljudski stranki.

Po tem uspehu se ne prevzamemo. Mnogo pomeni, a popolne zmage še ne moremo pričakovati. Toliko je gotovo, da je led pre-

PUH — PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

Proslava rojstnega dne prestolonaslednika.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Prestolnica je danes na svečan način proslavila četrto rojstno leto prestolonaslednika Petra. Mesto je razobesilo zastave. V saborni cerkvi se je vršila svečana služba božja ob navzočnosti zastopnikov svetnih in cerkvenih oblasti. Vlado je zastopal pravosodni minister dr. Dušan Subotić. Po maši so se izvršile čestitke od strani cerkvenih in vojaških zastopnikov. Na enak način so proslavili rojstni dan v Skoplju, Sarajevu, Zagrebu in drugod.

Naša delegacija v Ženevi

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Iz Ženeve poročajo, da se je naša delegacija razdelila v sledeče komisije: Profesor Stražnicki je dodeljen pravni komisiji, londonski poslanik Gjurić tehnično-gospodarski, Marinković komisiji za razorožitev, profesor Pitamic finančni, stalni delegat Fotić socialni, rimski poslanik Rakić pa politični komisiji.

v Ženeva, 6. sept. (Izv.) Minister za zunanje stvari dr. Marinković je imel več razgovorov s svojimi tovariši Male antante, kakor tudi z Briandom in Chamberlainom. Razgovori ministrov Male antante pomenijo tradicionalno nadaljevanje konference Male antante, ki se po navadi vrši meseca septembra v Ženevi.

Atentat na ministra Spaha.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Včeraj smo poročali, da se je policiji posrečilo izslediti napadalce na ministra dr. Spaha, ki je bil v nedeljo napaden v Sarajevu. Napad se je izvršil tako-le: Spaho je imel shod v Sarajevu. Sredi njegovega govora ga je napadel nek zborovalec in pri tem težko ranil nekega muslimana, ki je stal poleg Spaha. Radi tega je nastala v dvorani velika panika. Atentator Alajbegović in njegovi trije pomagači so proti Spahu spustili več strelcev. Vendar se je Spahi posrečilo shod nadaljevati.

Pred III. kongresom pravnikov.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Za tretji kongres pravnikov, ki se vrši 23., 24. in 25. septembra v Sarajevu, se je izdelal končni program. 23. septembra dopoldne bo ob 9 otvoritev v narodnem gledališču v Sarajevu. Nato bo zborovanje. Popoldne se bo vršila debata v sekcijah. 24. septembra se bo nadaljevala debata ter sprejele resolucije, volitev novega odbora in svečana zaključitev kongresa v gledališču. Ob pol 9 bo v narodnem gledališču svečana predstava. 25. septembra bodo izleti po Bosni do Banjaluke, Ilidža, izvira Bosne, Trebeviča in Vareša in Zenice. Nadaljnji dnevi so namenjeni izletom na morje, v Dubrovnik in Split.

VELIKA PONEVERBA.

r Belgrad, 6. sept. (Izv.) Preiskovalni sodnik mestnega sodišča Vasilije Subotić je dal zapreti bivšega blagajnika notranjega ministristva Stepiča. Gre za vsoto 1 milijon 645 tisoč dinarjev. Politični krogi spravljajo to zadevo v zvezo z agitacijskim materialom za volitve v Belgradu.

VIHAR NAD RIMOM.

ž Rim, 6. septembra. (Izv.) Snoči je tu divjal silen vihar, ki je napravil veliko škodo. Ves promet je bil oviran tri ure. Vsled silnega naliwa so se ceste spremenile v potoke, ki so preplavili nižje ležeča stanovanja. Podrlo se je dvoje streh. V električno centralo je večkrat udarila strela, vsled česar je bil oviran tudi promet. Človeških žrtev ni bilo nobenih.

Daritev: Silvin Sardenko

»Nihče ne zasmehuje več krščanstva« — piše Friderik Muckermann S. J. v enem izmed svojih zadnjih člankov »Elegija našega stoletja« — »Krščanstvo priznavajo kot duševno veličino in kot kulturnoustvarjajočo silo. Kar imenujemo »Kulturkampf«, o tem ne najdeš v zavestnem mišljenju naših pomembnejših pesnikov nobenega odmeva.«

Ne čudimo se torej, da je Sardenko, ki je že itak znan tudi kot religiozen pesnik, svojo novo pesnitev pogumno pričel s pomenljivim geslom:

Ponižne vere poezija verna,
ki sprta srca spravljaj tisočerna,
še mene z Bogom po Devici spravi:
moj spev izlivaj se Njegovi slavil!

Daritev! Naravno in neprisiljeno ime za pesem o svojem lastnem življenju. Kaj je primernejše, nego življenje primerjati daritvi, toliko bolj, če je to življenje duhovnikovo.

Postati mora mašnik vsak mučenec,
da pribori si zmagoslavni venec (str. 31).

Njegovi življenski kantoni, po Sardenkovi zamisli, so pa ti-le:

»Vstop«: začetek življenja; »Vesela vest«: o novem življenju; »Dar«: življensko delo; »Spremenjenje«: v posvečenju duše in telesa; »Združjenje«: z Bogom po trpljenju; »Odhod«: misel na večnost.

Nemški katoliški shod.

v Berlin, 6. sept. (Izv.) Papež je pisal za katoliški shod v Dortmundu pismo, ki se glasi: »Splošno znano je, da človeška družba ne trpi samo vsled ravne pokvarjenosti, temveč tudi vsled daleč razširjenih napačnih naziranj. Zato moramo v prvi vrsti stremeti za tem, da bodo vsi dobro misleči v duševnem življenju svetili z lučjo resnice ter da bo posebno mladina navdahnjena s krščansko modrostjo. Pojdite torej na delo, da se ta naloga z blagoslovom izvrši.«

v Dortmund, 6. sept. (Izv.) Katoliški shod se je danes vršil v Westfalenhalle, ki lahko sprejme okoli 20.000 ljudi in ki je bila natlačeno polna. Najpreje je govoril Getzenay iz Stuttgarta proti ekstremnemu nacionalizmu. Krščanski misli odgovarja samo ideja družine narodov, ki pusti vsakemu narodu svoje posebnosti. Za varstvo in razvoj nacionalnih, kulturnih vrednot mora vsak katolik delati z vsemi svojimi močmi. Nacionalno nastopanje

obstoji v tem, da vsak pomaga premagati socialne stiske naroda, da se morejo vse skupine naroda res veselo udeleževati življenja naroda. Nato je imel Stegerwald zaključno besedo. Združil je oba problema katoliškega shoda, to je socialno in šolsko besedo ter je rekel, da je dolžnost vsakega kristjana, sodelovati pri rešitvi teh problemov, ker je krščanstvo postavljeno v svet, ne pa poleg sveta. Katoliško stališče glede šolskega vprašanja je zagovarjal z argumentom, da gre za to, da se zbudijo močni, edinstveni značaji. Med ljudmi trdnega svetovnega prepričanja je tudi pri nasprotnih mnenjih zedinjenje v narodu in v državnem življenju lažje, kakor pri splošni zmedbi glede svetovnega prepričanja. Ne jasnost, temveč zmedenost je danes največja nevarnost za narod. Na koncu se je pela nemška pesem in s pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, je bil uradno končan 66. shod nemških katolikov. f

Jesensko zasedanje Društva narodov.

v Ženeva, 6. septembra. (Izv.) V generalni debati na plenarni seji je imel holandski zunanji minister velik govor o razorožitvi, katerega so zborovalci silno odobraval razen angleške in nemške delegacije. Chamberlain pa nič. Koncem svojega govora je predlagal resolucijo: Zborovanje je prepričano, da je, ne da bi hotelo zopet povzeti razprave o ženevskem protokolu iz leta 1924., želeli, da se premotri, ali ni prišel trenutek za zopetno študiranje načel, ki so podlaga onega protokola. Smatra za silno važno, da se dela pripravljalne razorožitvene komisije pospešijo. Študij bistvenih načel ženevskega protokola, kakor tudi sklepna izvajanja poročila pripravljalne razorožitvene komisije naj se odstopijo dotični komisiji Društva Narodov. — Ta resolucija v bistvu odgovarja onemu, kar zahtevajo Poljaki.

v Ženeva, 6. sept. (Izv.) Danes dopoldne so se sestale samo komisije, da določajo dnevni red. Posebno zanimanje vlada za poljski predlog o varstvu vzhodnih mej. Nemčija je že v Locarnu izjavila, da ne bo nikdar zahtevala izpremembe zahodnih poljskih mej. Zato smatra Nemčija, da Poljska ne potrebuje nobenih novih garancij in nobenih varnostnih paktov. Nemčija pa je takrat tudi izjavila nedvoumno, da se ne odpove stremljenju po reviziji koridorja pravnim in diplomatičnim potom.

v Ženeva, 6. sept. (Izv.) Briand in Chamberlain sta se včeraj zvečer razgovarjala o poljskem načrtu pakta za varstvo vzhodnih mej. Njuno stališče, ki sta ga v tem pogledu že bila zavzela, se menda ni nič spremenilo, ker se bo poljski predlog, ako bo vložen, odstopil najprej posebni komisiji juristov onih držav, ki pri tem pridejo v poštev, ne pa juridični komisiji Društva Narodov, kar pomeni, da se bo stvar za dolgo časa odgodila.

v Pariz, 6. sept. (Izv.) »Petit Parisien« izjavlja, da sta Briand in Chamberlain brez pri-

držka pristala na poljski predlog in da se bosta Francija in Anglija zavzeli za to pri dr. Stresemannu. Poljski predlog je obširnejši in naj izpolni veliko vrzel v paktu Društva narodov. Čl. 15. pakta pravi, da naj se sicer vsak spor med dvema narodoma predloži razsodišču, obenem pa je rečeno, če izrek razsodišča za sporni stranki ni sprejemljiv, da si člani Društva narodov pridržijo pravico postopati, kakor smatrajo za potrebno, da se obdrži pravo in pravičnost. Poljski predlog želi samo, da se vojna odpravi za ves civilizirani svet in tak predlog bo gotovo soglasno sprejet. »Echo de Paris« trdi, da je Briand že meseca julija dobil od Poljske memorandum, kjer ga prosijo, naj se dovoli izpraznitev Porenja, dokler se ne ustvari pakt glede Visle, sličen porenskemu paktu.

v Varšava, 6. sept. (Izv.) Z merodajnega mesta se poroča glede poljskega predloga za locarnsko pogodbo na vzhodu, da bodo Poljaki ta predlog stavili v teku zasedanja Društva Narodov in da bo predlog imel obliko načelne pobude, formuliranje pa se bo prepustilo razpravi. Poudarja se, da je Locarno psihološko ugodno vplival na nemško-francoske razmere, na nemško-poljske razmere pa ne toliko. Pobuda niti nima protinemskega, niti protiruskega značaja in se naslanja na svoječasni ženevski protokol, ki je bil radi kompliciranosti z angleške strani odklonjen. Glavni smisel poljske pobude je, da se vsaka vojna brez izjeme izključi, tako da bi novi pakt imel splošno obveznost za ves svet.

v Ženeva, 6. sept. (Izv.) Dr. Stresemann se v petek odpelje v Berlin, kjer bo v soboto seja ministrskega sveta, v ponedeljek pa se vrne v Ženevo. Smatra se, da bo Stresemann govoril v razpravi glede razorožitve in da bo tudi pojasnil stališče Nemčije glede poljskega predloga. Danes dopoldne je dr. Stresemann obiskal Chamberlaina. Pogovor je bil kratek in informativnega značaja.

Kardinal Frühwirth obolet.

v Rim, 6. sept. (Izv.) Kakor se poroča iz Vatikana, je kardinal Frühwirth na potu domov v Švici tako težko obolet, da so z ozirom na visoko starost glede okrevanja zelo v skrbeh. Kardinal leži v sanatoriju v Curihu.

ž Rim, 6. septembra. (Izv.) Zdravstveno stanje kardinala -kancelerja monakovskega nadškofa dr. Frühwirtha se je zelo poslabšalo in se je bati krize.

Predlog za nove avstrijske carinske tarife.

v Dunaj, 6. septembra. (Izv.) Na današnji seji finančnega odbora je poslanec Heindl podal poročilo pododseka glede izpremembe carinskih postavk. Carina se namerava povišati za fige na 60, za pšenico in riž na 4, za moko pribitek 8 zlatih kron na 100 kg sirovine, za drevesa in grmičje 36, klavno živino 15, vozno živino 75, mlado živino 45, prašiče 5—27, konje 100—200, ribe razen morskih 40, smetano 15, jajca 8 (dočim se za konzervirana jajca znižja na 40), jedilno olje 10—30, meso 36, smolo 16, terpentin 24, cement 1.80, železno pločevino 10—12. Heindl je izjavil, da pri nekaterih predmetih ni bilo ugovaranja, pri drugih pač. Carina za žito se izpremeni v stalno, da se prepreči spekulacija z žitom in moko. Govornik socialnodemokratske stranke je ugotovil, da glede cele vrste važnih postavk, kakor posebno za pšenico, riž, ječmen, oves, govedo, prašiče, margarin, mast, olje in cement ni prišlo do sporazuma v pododseku in da so carinske postavke v tiskanem predlogu le predlogi večine, ne pa sklepi pododseka.

Čudna ponudba.

v Kodanj, 6. sept. (Izv.) Ugledni danski pisatelj Thorkil Barfod je izjavil v listu »Kjöbenhavn Politikens«, da je pripravljen dati se po ameriških oblastih usmrtiti na električnem stolu. Ker je v zadnjem času prebivalstvo Škandinavije zelo razburjeno radi tega, ali električna usmrtitev povzroči samo navidezno smrt in nastopi prava smrt šele pod nožem seirajočega zdravnika, ali pa če električni stol s trenutno usmrtitvijo pomeni tako humano usmrtitev, kakor se zatrjuje v Ameriki. Kot pogoj stavlja, da se usmrtitev izvrši tako, kakor v Ameriki, da prisostvujejo usmrtitvi nekateri evropski in ameriški znanstveniki in zdravniki, da so prisotni ameriški in evropski žurnalisti kot kontrola javnosti ter da prisotni zdravniki od trenutka, ko se sicer začne obdukcija, napravijo vse poskuse za oživitve, dokler se življenje zopet ne pojavi ali smrt dožene. Barfod je star 38 let ter je izdal 19 del, ki so mu pomogle do velikega ugleda.

LETALSKE VESTI.

v Madrid, 5. sept. (Izv.) Med Sevillo in Buenos Airesom se odpre z zepelini stalna zveza 12. oktobra 1928 kot dnem odkritja Amerike. V začetku bosta samo dva poleta na mesec, potem pa vsak teden eden. Španska vlada je sklenila tudi pogodbo z italijansko vlado za organiziranje zračne zveze Genova-Barcelona-Sevilla, z Nemčijo pa se pogaja za zvezo Berlin-Madrid-Sevilla.

Pariz, 6. sept. (Izv.) Komite pilotov francoskega aerokluba je letalca Calizza za vse življenje diskvalificiral, ker je dne 29. avgusta poskušal falzificirati višinski rekord 13.000 m. Tudi njegov prejšnji rekord 12.247 metrov je bil falzificiran.

v New York, 6. septembra. (Izv.) Letalo »Old Glory« je ob 13.25 z morskega obrežja pri Old Orzhardu (Maine) startalo v Rim. Letalo ima za sedanji letni čas zelo ugodno vreme. Letalo vodi Bertaud in Hill. Z njim je odletel tudi šefredaktor njujorskega »Daily Mirror Payne«. Teža znaša 6 in pol tone. Letalo bo vozilo v Rim preko Bordeauxa.

Duhovski poklic raste in se razvija »V semenišču« in »Zupnik Simon«, prijatelj dijakov in bogoslovcev pomaga, da se pesnik povzpne »Vrh vseh reči«, da postane — duhovnik.

Molče sem hitel čez polje posavsko,
kjer vsaka steza v drage Dravljje krene;
ob prvih ajdah svete Magdalene
premišljeval sem, ako ni hinavsko,
pastir nevreden in nevreden mašnik?
Pred znamenjem ob hiši pri Urbančku
v polje je pala pesemca škrijančku.
(Str. 29.)

Tretji del »Dar« označuje Sardenkove petere postaje v pastirski službi: Smartno (pri Litiji), Planina (pri Rakeku), Dob (pri Domžalah), Sostro (pri Ljubljani), Rožnik je lep spomin iz pastirstva v ljubljanski stolnici.

»Spremenjenje«, četrti ciklus, blagruje milostipolne dneve v Rimu, kamor ga je poslal škof Jeglič:

Na vdano prošnjo Jegliča mecena
prejel sem blagor sladkega imena —
(Str. 54.)

Z iskrenim žarom je ožarjen spomin na Pija X. in zavoljo očetovskega poglavarja na ves nebeski Rim:

Rim, ki srca v solnca spremeniš,
kakor gora Tabor se mi zdiš. (Str. 45.)

V Ljubljani

je kandidatna lista SLS za volitve dne
11. septembra
prva.

Nosilec liste je

dr. Anton Korošec

do prihoda v Marijanišče, kjer —

dejal Lampè je, mladih duš vrtnar:
pri nas Marija hodi med otroki
in med in mleko jim cede potoki. (Str. 18.)

S toplim spominom omenja pesnik svojo mater, ki udovela roma po tolažbo na Šmarno goro in vdano moli za deco:

Prepušчам vas Mariji z ljubim Sinom.
Olajšale se bodo vdovi tuče,
kako so polne živih tokov struge,
ki naravnane so pod večnim mlinom.
(Str. 15.)

»V otožni zarji ranjene mladosti« (zavoljo očetove smrti) pride pesniku nasproti Marija kot Dolorosa:

napil sočutja sem se in bridkosti,
Gospe postal sem sin in Sinu brat.
(Str. 12.)

Ali mati je umela v žalostni duši in deci ubrati vesele strune:

Vesela bodi, če te preženò,
na božje gnezdo, golobica, zléti!
Vesela bodi, če te preneso,
na božjem vrtu, roža, dalje cvéti! (Str. 17.)

Iz cikla »Vesela vest« odmeva prvi glas duhovskega poklica. To je bilo:

Za Rožnikom, pod borovim grebenom,
kjer plitev potok »večno pot« preteče.
(Str. 22.)

»Daritev« je dobro znamenje, da Sardenko svojega kulturnega poslanstva ne sluti samo, marveč ga kot pesnik tudi udejevtuje. Spominjamo se, da je že pred leti priobčil v »Domu in svetu« daljši ciklus: Daritev v šumi. Kar je bilo v tedanji obliki in vsebini — simbol, to je v sedanji — resnica, dejanje, življenje.

Razkrival ne bi tega razodetja,
da me ne sili sila doživetja;
da me ljubezen hvalnih let ne žene
do Stvarnika, ki me je vnel brez mene.
(Str. 7.)

Kakor v mozaiku so odlomki iz pesnikovega življenja zloženi v harmonično enoto v šestih dobah oziroma v šestih ciklih. Vsak ciklus tvori petero pesmi, katerih vsaka se s svojim zadnjim stihom izliva v prvi stih naslednje pesmi. Le »konfiteor« se namenoma pričinja s disharmonijo, brez ozira na prejšnjo pesem:

Ni mej življenju najti sočnemu?
Gospodu tožim vsemogočnemu. (Str. 26.)

Prvi del »Vstop« otvarja nežna detinska leta od rojstva, na praznik svetega Rešnjega Telesa:

— Ko bliskoma so na Šentjurskem griči
zvonovom pesem trgali topiči.
Pšenična polja in bandera svilna
Kipela so kot koprnjenja silna.
(Vzdih stvari, str. 10) —

Dnevne novice

Radovljčani!

Na mali Šmaren, dne 8. septembra ob 3 popoldne se vrši v Društvenem domu v Radovljici shod Slovenske ljudske stranke. Govori g. dr. Korošec. Pridite vsi, da manifestiramo za našo stvar.

★ Častiti duhovščini so se razposlali bloki Odbora za postavitev spomenika kralju Petru v Ljubljani obenem z okrožnico prevz. g. knezoškofa dr. A. B. Jegliča, ki to akcijo toplo priporoča. Gotovo je, da bo naša požrtvovalna duhovščina z vsemi močmi podpirala akcijo, ki gre za tem, da se pokaže globoka ljubezen našega naroda do države in njenega prvega kralja, ki je vzor zvestega vladarja-služitelja domovini in ljudstvu.

★ Pokroviteljstvo nad razstavo slovenskega modernega slikarstva v Pragi, katero je organizirala Narodna galerija v Ljubljani, je prevzel naš minister za prosveto, g. dr. Ninko Perić. Nar. galeriji bodo zastopali pri otvoritvi razstave, ki se vrši 7. t. m., njeni predstavniki: predsednik Ivan Zorman, tajnik dr. France Mesesnel in akad. slikar Rihard Jakopič.

★ Gg. dopisnike prosimo, naj nam oprostite, če so te dni morali izostati razni prispevki, ki bi sicer našli prostor v listu, da nismo tako zelo okupirani po volilni borbi. Po možnosti bo to in ono prišlo še na vrsto po 11. septembru.

★ Velike konjske dirke v Ljubljani. Kolo jahačev in vozačev priredi 24. in 25. t. m. na vojaškem vežbališču pri Dev. Mariji v Polju velike konjske dirke, na katerih nastopijo najboljši domači in zunanji jahači s prvovrstnimi dirkalnimi konji. Da bodo te dirke res nekaj izrednega, pričajo že bogate nagrade, ki znašajo nad 22.000 Din. Med drugimi bo več državnih in ena mesta Ljubljane v znesku 3000 Din. Začetek dirk bo oba dneva ob 14.30. Prireditelj poskrbe za prevoz občinstva in za druge udobnosti. Prijave se morajo poslati do 12. ure 15. t. m. Kolu jahačev in vozačev v Ljubljani. Največja atrakcija je zanimive prireditve bo nedvomno olimpijski program za šolsko jahanje, ki ga izvaja konjeniški podpolkovnik g. Seunig iz Belgrade. Izreden užitek bo nudila gledalcem tudi vožnja s četverovprego, s katero bosta upravitelj drž. žrebčarne na Selu g. Kostič in podpolkovnik Seunig pokazala, kako izborno znajo dirkati vpreženi konji.

★ Dekliški Ciril-Metodijski tabor na Oljki v Savinjski dolini se vrši 18. t. m. ob 10. dopoldne. Najprej je služba božja na čast Cirilu in Metodu. Nato pa se vrši tabor po sledečem sporedu: 1. Pozdrav pred sliko Cirila in Metoda. 2. Pesem Cirila in Metoda »Bodita nam brata zdrava«. 3. Predavanja: a) Ciril in Metod — vzora mladini, b) Delovanje Cirila in Metoda med Slovani, c) Trpljenje in smrt Cirila in Metoda, d) Kako je Slomšek izpolnjeval in širil oporoko sv. Cirila in Metoda. 4. Slomškova pesem Sv. Križu. 5. Slomškova deklaracija o Sv. Križu: Oj križ, na visoko postavljen. Cerkveni govor ima savinjski rojak, visokocastiti g. kanonik dr. Cukala. Mladenke Savinjske in Saleške doline, 18. septembra je naš dan! Razodenimo svoje ciril-metodijsko srce ter ljubezen do vere Križanega, ki sta jo oznanjevala sv. Ciril in Metod, z obilno udeležbo na gori Oljki.

★ Točilna taksa. Trgovci v Ljubljani in ljubljanski okolici, ki plačujejo točilno takso, obveščamo, da je treba prijave radi nove odmere točilne takse po tar. post. 62 t. z. za triletnje 1928—1930 predložiti pristojnemu oddelku finančne kontrole v času od 1. do 20. septembra t. l. Predložiti je listino o točilni, koncesijski (krajevni) in osebni pravici, po-

tem obrtni list, izpoved o odobrenih točilnih prostorih, izkazilo o odobrenem poslovanju in o članstvu strokovne zadruge, dalje točne podatke o številu točilnih prostorov z dimenzijami in v decimetrih o dolžini, širini in višini teh prostorov, verande, dvorišča in vrata, o številu miz, stolov in klopi in končno točne podatke o prodanih količinah vseh vrst alkoholnih pijač v litrih na drobno in debelo v času od 1. julija 1926, do 30. junija 1927. — Načelstvo gremija trgovcev v Ljubljani.

★ Učiteljska imenovanja. Imenovani so: v Gotovlje Erna Killer, učiteljica v Stogovcih; v Sv. Petru pod Sv. Gorami Erna Strgar, nadštev. učiteljica v Zetalah; v Veliko Poljano okraj Dolnja Lendava za učitelja in začasnega upravitelja Drago Bitenc, nadštevni učitelj na Bledu; v Slov. Bistrico Florentina Metlika-Dimnik, učiteljica na deški osnov. šoli v Slov. Bistrici; v Frankolovo Iva Košar, nadštev. učiteljica v Preddvoru; v Ponikvo Marija Polak, učiteljica v Bučah; v Sv. Lovrencu na Dravskem polju Karolina Vuk, učiteljica v Runču; v Solčavo za učitelja in začasnega upravitelja Drago Čepič, učitelj v Zavrču; v Solčavo za učiteljico Marjeta Čopič-Ljubec, učiteljica v Zavrču; v Ljubno za učitelja Miroslav Viher, učitelj na Ojstrici; v Zavrču Terezija Ferenčak v Dolnji Bistrici; v Ivance okr. Dol. Lendava za začasnega upravitelja Franja Schneider v Veliki Poljani; v Vuhredu Pavla Grobin v Novi cerkvi; v Celju na deško okoliško šolo Marica Wudler v Petrovčah; v Fram Marija Vrečko v Ljubnem; pri Spodnji Sv. Kungoti Vanda Medica v Gotovljah; v Sv. Lovrencu nad Prežinom Karolina Arneje, nadštev. učiteljica pri Sv. Martinu na Pohorju; v Slov. Bistrici na deški osnovni šoli Branimir Čeh v Studencih.

★ Prošnja. Podpisano društvo prosi vse tvrdke in podjetnike, ki zaposlujejo stalno, začasno ali le deloma pisarniške moči, da se v slučaju potrebe nanj obračajo. Priporočili bomo le dobre, poštene in izkušene ljudi, na katere se bo mogoče popolnoma zanesiti. Ob tej priliki naznanjamo, da imamo na razpolago 37 let starega vpokojenca finančne kontrole, ki je absolvent 3 razredov srednje šole (reálke) z znanjem slovenskega, srbo-hrvatskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, ter sprejme službo kjerkoli v mestu ali na deželi. — Strokovno društvo javnih namoščencev v Ljubljani, Mestni trg 19-III.

KUŠAKOVIČA KALODONT

najboljša pasta za zobe

★ Stenicol najboljšo sredstvo proti steniam dobite samo v drogeriji Kanc, Židovska ulica.

Ljubljana

Franc Bratovž izpuščen iz zapora.

Včeraj je državno pravdnikstvo izpustilo iz zapora poštnega poduradnika g. Franca Bratovža, ki so ga pred dvema tednoma aretirali, ker je bil osumljen sokrivde pri roparskem napadu na poštni ambulančni voz kočevskega vlaka. Preiskava je dognala, da je bil g. Bratovž po nedolžnem osumljen. Ob priliki, ko so mu naznanili odlok, da se izpusti iz preiskovalnega zapora, je državni pravdnik poudaril, da se je prepiral o popolni nedolžnosti g. Bratovža. Pomilujemo g. Bratovža, ki je moral toliko prestati radi težke sunije, obenem mu pa iskreno častitamo, da se je izkazala njegova popolna nedolžnost.

© Proslava rojstnega dne prestolonaslednika. Včeraj dopoldne se je vršila v Ljubljani svečana proslava rojstnega dne prestolonaslednika. Ob 9 dopoldne je opravil prota Jan-

ković slovesno službo božjo v pravoslavni kapeli v vojašnici vojvode Mišiča. Ob 10 se je vršila v stolni cerkvi slovesna služba božja, ki jo je izvršil dekan kanonik Nadrah. Slovesne službe božje v stolnici so se udeležili številni zastopniki javnih oblasti in korporacij. Med drugimi so se slovesne službe božje udeležili: veliki župan dr. Vodopivec, divizijski poveljnik general Kalafatović, predsednik oblasnega odbora dr. Natlačen, mestni komisar dr. Mencinger, ves konzularni zbor ter številno občinstvo. Po službi božji se je vršilo pred Vodnikovim spomenikom defiliranje vojaštva vse ljubljanske garnizije. Defiliranju, ki je prav lepo uspelo, so prisostvovali vsi zastopniki oblasti. Pri defiliranju je svirala godba dravske divizijske oblasti pod vodstvom g. dr. Čerjina. Po mestu so bile razobešene številne zastave. Bodri nastop, krasna oprava in vzorni izgled naše armade je napravil globok in navdušujoč učinek na prebivalstvo.

© Katoliški nemški dijaki v Ljubljani. Včeraj je dospel iz Nemčije na poučnem potovanju preko Dunaja, Budimpešte, Belgrade, Sarajeva, Dubrovnika in Sušaka 8 članov nemške katoliške dijs. organizacije »NeuDeutschland« v Ljubljano, odkoder se v četrtek preko Bleda in Celovca zopet povrnejo v svoje domače kraje Düsseldorf, Essen in Köln. Izjavili so, da jim Jugoslavija od vseh prepotovanih, dežel najbolj ugaja. Katoliški starešine, akademiki in dijaki, pridite danes ob 8 zvečer v Akademski dom, da se tam ob zvokih njihovih pesmi po domače pomenimo. Skrbimo, da Ljubljana ne bo zadnja! Gostom pa: Prisrčen slovenski in katoliški pozdrav!

© Srebrno poroko praznuje danes v krogu svojih otrok ugledni ljubljanski veletrgovec in posestnik gospod Matija Spreitzer s svojo soprogo gospo Brigito, roj. Boltavzar. — Veleposlovani obitelji k temu slavu najiskrenejše častitamo z željo, da doživita v sreči in zdravju še zlato poroko!

© Razstava grške in rimske plastike v Jakopičevem paviljonu ostane odprta še do konca meseca septembra. Opozorjamo na to zlasti naše dijaštvo, ki se pravkar vrača s počitnic. Otvoritev te razstave je bila združena s težkimi materialnimi žrtvami za Narodno galerijo, zato bi bilo želeli in pričakovati, da jo naša umetnost ljubeča javnost v čim večjem številu poseja in tako jasno dokumentira smisel za težnje našega visoko kulturnega zavoda — Narodne galerije. Dosedanji obisk je bil vse prej kot rekorden. Dolžnost vsakega izobraženca bi bila, da s svojim posetom utrdi in poglobi temelje mogočni zgradbi, ki se snuje in bo žarišče slovenske kulture in umetnosti. Razstave, ki jih prirejajo drugi narodi — kot n. pr. Cehi, Nemci itd. — so navadno visoko aktivne. Žalostno spridevalo za kulturni nivo našega naroda bi torej bilo, ako bi morala Narodna galerija poleg vsega moralnega neuspeha beležiti ob zaključku vsake razstave še velik finančni minus — deficit. — Razstava je odprta vsak dan od 8 do 18.

© Konzulat ČSR v Ljubljani naznanja, da se bo letošnji vpis v češko dopolnilno šolo za pouk češkega jezika in domovinoznanstva vršil dne 7. septembra 1927 od 15—17 popoldne v poslopju Mladike, prtiličje. Starši, ki nameravajo svoje otroke v to šolo pošiljati, naj jih navedenega dne na določenem prostoru pri- glase g. učitelju Oldřichu Votavi. Rojstne podatke otrok ter osebni podatki staršev se morajo navesti. Lahko se vpišejo tudi starejši otroci, ki bi nameravali udeležiti se pouka in bi za nje bil določen poseben oddelek. Pouk je brezplačen, plačuje se le majhen prispevek za razsvetljavo in kurjavo.

© Keramiška šola. Meščanske, trgovske, in srednje šole so prenapolnjene. Skoro nobenega zanimanja pa ni za strokovno šolo za keramiko (umetno lončarstvo, modeliranje in slikanje vseh vrst keramiških izdelkov), ki je bila na tehniški srednji šoli v Ljubljani pred

dvema letoma ustanovljena. Šola traja tri leta. Sprejemajo se učenci in učenke, ki so stari najmanj 14 let. Redni pouk se prične v ponedeljek, dne 12. septembra ob 8. Vpisovanje se vrši pri ravnateljstvu tehniške srednje šole v Ljubljani. Isto tam se sprejemajo tudi še učenci in učenke za pletarsko šolo.

© Gledališka razstava, ki se bo vršila na jesenski Pokrajinski razstavi v Ljubljani od 17. do 26. septembra t. l., bo predstavljala predvsem za ljubitelje gledališča posebnosti prve vrste. Tudi podeželski odri in njih članstvo bo prišlo na svoj račun, ker bodo imeli priliko videti na enem mestu zbrane vse potreščine, ki jih podeželski odri potrebujejo. Posebna pažnja se bo posvečala na razstavi dekorativni plati odra in scene potom modelov, slik in osnutkov del, ki se vpričarjajo na narodnem gledališču. Tudi osnutki kostumov in figurine ne bodo manjkali. Oddelek »Družba«, ki je bolj komercialnega značaja, bo vseboval vse predmete, ki se nanašajo na gledališče od šminke, lasulje, venca pa do obleke, plašča. Uprava Narodnega gledališča je stavila razstavi ves svoj mnogobrojni material na dispozicijo. Poleg nje sodelujejo Udruženje igralcev, Prosvetna zveza, Zveza kulturnih društev in vsi odličnejši gledališki strokovnjaki. Aranzma paviljona razstave je v rokah gospoda inž. prof. Faturja.

© Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Vpisovanje še danes, 7. septembra, od 18—19 v sobi štev. 6. Zvečer ob 20 sestanek vsega zbora v pevski dvorani. — Odbor.

© Ob pričetku šolskega leta opozorjamo cenj. učitelstvo glasbenih, javnih in privatnih sol na našo veliko izbiro vseh šolskih not, etud, sol itd. za klavir, violino, petje itd. Stalno smo posebno bogato založeni s klasičnimi in zadnjimi modernimi skladbami za vse instrumente. Matična knjižarna, Kongresni trg.

© Odkrito tatinsko skladišče. O slučaju aretirane tatu Sparovca smo že poročali, enako tudi o njegovi ženi Stefaniji, o kateri so bili prvotno mnenja, da se je 1. t. m. zastupila z jodovo tinkturo, vendar pa se je v bolnici izkazalo, da se je le napila žganja. — Naslednjega dne je bila Sparovčeva odpuščena iz bolnice, hkrati pa jo je aretirala policija, ki je dognala, da je prodajala od moža ukradeno blago. Policija je ob Sparovčevi aretaciji napravila hišno preiskavo v njegovem stanovanju v baraki v Kotnikovi ulici. Že pri tej preiskavi je policija zaplenila mnogo ukradenega blaga. Ko pa je bila aretirana Sparovčeva žena, je policija ponovno izvršila v stanovanju preiskavo. Uspeh te preiskave je bil presenetljiv: pod podom v stanovanju so policijski organi zasledili dve odprtini, v jami pod odprtinami pa so našli vse polno raznega blaga, kakor večjo množino barve, pokradene pri plesarski tvrdki Rebernik in Brunčič, dalje osem parov novih čevljev, dva para novih rokavic, štiri pare novih nogavic in drugo. O čevljih je Sparovec priznal, da izvirajo iz tatvine, ki jo je Sparovec izvršil na Miklavžev večer 1. 1925. v skladišču trgovca s čevlji in sejinarja Ivana Ravnikarja, Pred Skofijo. Sparovec je tedaj ukradel Ravnikarju okoli 40 parov čevljev. Po dolgem izvijanju in izgovarjanju je Sparovec priznal, da je izvršil še en vlom v neko trgovino v Stritarjevi ulici, oziroma na Mestnem trgu in tam pokradel večjo množino blaga, rokavic in nogavic. Odtod izvirajo tudi na njegovem stanovanju najdene nogavice in rokavice. Vendar policijske poizvedbe dosedaj še niso mogle priti do zaključka, v katero trgovino je Sparovec vlomil. Policija namerava izvršiti konfrontacijo Sparovca na licu mesta. Pričakovati je, da bo policija oziroma sodišče razkrilo še več prestopkov Sparovca proti tuji lastnini.

KUPUJTE SREČKE

II. STADIONSKE LOTERIJE

Glavni dobiček vila »Stadion«, Din 160.000.—

© Usoda starega delavca. Včeraj popoldne so pasantje v Dobrolovi ulici na Mirju opazili, da je skočil v Građaščevo neki star možki. Ker je voda tam zelo nizka, so ga hitro potegnili vsega mokrega iz vode. Izkazalo se je, da gre tu za 65 let starega Franceta Gračnerja, rojenega nekje pri Celju in pristojnega v Ljubljano, bivšega hlapca pri neki tvrdki v Ljubljani. Na policiji je ves žalosten in obupan potožil svojo usodo: Je star samec, telesno popolnoma onemogel in nezmožen za delo. Nobenih sredstev nima ter je zadnje dni vedno stradal. Tako je sklenil, da napravi svojemu težkemu življenju prostovoljen konec. Policija je oddala obupanega moža v bolnico, ta pa ga ni hotela sprejeti, ker je zdrav in ga je vrnila policiji. Policija ga je nato izročila magistratu v oskrbo, tu pa so sklenili, naj revež preživi zadnje dni svojega bednega življenja v mestni ubožnici, tako da mu ne bo treba jemati si življenja.

© Ujet kolesarski tat. V parku Tivoli je bil v ponedeljek aretiran 27 letni Franc N., brezposleni mesarski pomočnik. Sluga trgovca g. Ivančiča v Wolfovi ulici ga je namreč spoznal, da je on tisti, ki mu je pred mesecem dni odpeljal gospodarjevo kolo. Opis osebe se popolnoma ujema z aretiranim in tudi pri konfrontaciji je sluga zatrdel, da je ravno N. tisti, ki je kolo ukradel. N. pa odločno taji krivdo. Policija je uvedla natančne poizvedbe. — Policiji je ovađen neki M. H., stara policijska »kundšaft«, ker je baje zopet osleparil nekoga za 2000 Din vredno kolo.

Pesmi »Spremenjenja« odgrinjajo zaveso pesnikovega notranjega življenja. Vse je le mimogrede nakazano. Citatelj komaj slutiti, da je v »Spremenjenju« skrito tisto skrivnostno doživetje, ki temelji v živi veri:

Kar ni iz vere korenin pognalo,
ni doživetje, ki bi z Njim obstalo. (Str. 63.)

Prav to doživetje žene pesnika k zahvali in razodetju tega, kar je doživel.

»Združenje« je značilen izraz in pojav naše nove dobe, ki se vrača k liturgiji, k Cerkvi, h Kristusu. To je najvažnejši in najgloblji del pesnitve. To je pesem o Kristusu, prvem bratu med brati. Pesmi v tem ciklu postavljajo pesnika, duhovnika, vodnika v daljno ozadje:

Gospod je Bog in ne trpi malika.
Vodnik le varje vez, ki z Bogom veže,
le nogo čuva, da v prepad ne seže,
da žive Trte ne pusti mladika.
Če dvigne glas na gori vinogradni,
Gospod ga dvigne — prvi brat po bratu:
naj v stolnici je v škofovem ornatu,
naj v celici je sin Frančiškovo zadnji. (Str. 62.)

»Odhod« kaže pot in smer, ki jo vidi pesnik pred seboj. To je bela pot, ob kateri stoji rdeč križ. Iz vse »Darive« odseva pevec in ljubitelj nedolžnega in angelskega življenja.

Nedolžnih rod je šel povsod za mano,
ne kot vodnik, kot brat jim služim vdano.
Povsod v podobni čistega dekljstva
Marijinega sem iskal devištvu;
povsod sem v tople dihe materinstva
različi hotel božjega detinstva. (Str. 71.)

Sam o sebi govori Sardenko v »Daritvi« tako, da nikjer ne poudarja, ne usiljuje, ne podčrtava svoje osebnosti, marveč gre povsod oprežno inprevidno mimo nje in opeva le milosti in dobrote Previdnosti božje v njegovi duši.

Usmiljenja bom božja večno hvalil.
Ponize sklanja roža se dehtiva,
lepote v solncu dane ne zakriva. (Str. 8.)

To je po našem mnenju pravi način avtobiografije. Težko je, recimo, neprijetno je, citati spomine človeka, ki živi med živimi, pa piše o sebi in o svojih, a preze pravo središče in izhodišče, ki je Bog in njegova milost. Prav v tem pogledu je Sardenkova »Daritev« globokozamišljeno delo. Živim osebam ne napravljajo niti poklonov niti napadov (jih razen enega niti ne omenja), ob mrtvih se pomudi le z vernim spominom.

»Tako stojimo pred znamenitim dejstvom — Muckermann v »Elegiji našega stoletja« — da oskrbniki poezije pri nas, to so tisti, ki pišejo pesmi, novele, podlistke, kritike in silne romane, večina izmed njih priznava o sebi, da ni več poezije pri njih pesnitvah, da

pa imajo še poezijo vsi mali in vsi tisti, ki snujejo v veri svojih očetov. Kjer črpajo pesniki še iz tega toka, tam črpajo iz vira poezije; z njenih voda odseva velika, strahov in blaženosti polna resničnost, ki obsega nebo in zemljo. Malo jih je, ki so danes to razumeli ali sprejeli kot milost v dar. — Ako bi že sicer ne bil, Sardenko bi bil po tej pesnitvi med njimi.

»Prečitaj in povej: Ali sem se ravnal po tvojem nasvetu: Poj preprosto! To so rože z mojega vrta posvečene Roži skrivnostni.« Tako mi je zapisal Sardenko v knjigo, ki mi jo je poslal v oceno.

Naj mi bo tudi kot kritiku dovoljeno, da končam z enakim duhom in stavkom: To so res rože z domačih vrtov. Zdi se mi, če so Roži skrivnostni količjak drage, morajo razveseliti tudi naša srca. Zadošča, da jih bremo s preprostim srcem, kakor so tudi ustvarjene s preprostim duhom, da bi razveseljevale in dvigale srca mnogih. A. R.

Serravallo

Železnato CHINA-VINO

Vrhuja voljo do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je rekovalecentum in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izberni ukus.

Nad 10.000 zdravniških priporočil.

Dobl se v vseh lekarnah.

Tržič

Na praznik 8. septembra ob 8 zvečer bo v »Našem domu« v Tržiču shod Slovenske ljudske stranke. — Govori načelnik SLS dr. ANTON KOROŠEC. — Somišljeniki vsi na shod!

Ježica pri Ljubljani

Opozarjamo, da bo noč, 7. t. m., ob pol osmih zvečer shod Slovenske ljudske stranke. Govori kandidat g. Franc Smodej. Somišljeniki, pridite prav vsi!

Demokratska polomija pri »Štirin«. V soboto zvečer so se zbrali naši esdesarji, da bi poslušali g. Kušarja, bivšega samostojca, ki se jim je napovedal, ki je pa izostal. Prišel je pa mesto obljubljenega Kušarja neki drug gospod, ki se pa na politiko bolj slabo razume. Pravil je namreč tako, da so se muzali lastni pristaši, po številu 19. Ker so se pred lokalom začeli oglašati številni socialisti in sili v govornika z raznimi nepriljubljenimi vprašanji, jo je gospod jadno pobrisal z avtom nazaj, odkoder je prišel.

Shod socialistov. Ob istem času in na istem mestu so zborovali naši maloštevilni socialisti, ki jih je hotel gospod Germek šteti za »napredno skupino«, proti čemur so pa socialisti živahno protestirali, češ, da se nikakor nečesto izsteviti s stranko, ki je pred leti poklicala na Ježico za svojo telesno stražo četo orjunašev, ki je potem natepla par domačinov. Iz tega se je razvil zanimiv in zabaven dialog, ki je tvoril glavno točko »proste zabave« in je vzbudil obilo smeha med radovednimi poslušalci pred vrati salona.

Radicevska stranka je drugi dan, v nedeljo popoldne zaključila ta slavni pohod, med njimi dve omizji naših fantov. Tako smo videli v 24 urah kar tri shode, ki so vsi skupaj pokazali, da Ježica še dolgo ne bo volila nikogar drugega, kakor našega dr. Korošca!

Saveljski most. Kakor znano, je dvakratni naš apel toliko zalegal, da se s temeljito popravilo v kratkem prične. Zal, bo most še nadalje lešen, ker ni dovolj časa kredita za železobetonskega, kakršni se je nameraval postaviti.

Nova trgovina. G. Anton Snoj bo v svoji hiši na Ježici št. 56 (nasproti pošte) otvoril v kratkem trgovino ter v ta namen že renovira prilične prostore, kjer je bila svoj čas nastanjena pošta.

Uršnika

Kamenolom. V kamenolomu nad Močilnikom so zopet pričeli s kopanjem gramoza, ki ga pridobivajo za razstreljevanjem velikanskih skal. Pri delu je več delavcev, ki so bili doslej brez dela.

Novo meso

Novomeška porota. Za glavne in nadomestne porotnike pri glavnih razpravah tretjega porotnega zasedanja v letu 1927, ki se prične 19. septembra pri okrožnem sodišču v Novem mestu, so določeni: A. Glavni porotniki: Gg. Mile Vranešič, posestnik, Metlika št. 240; Ivan Rodovič, posestnik in župan, Obrh 20, okraj Crnomelj; Franc Baškovec, posestnik, Mrzljava 1 pri Kostanjevici; Otmar Sturm, posestnik in trgovec, Metlika 28; Anton Vukšinič, posestnik, Svršak št. 18 pri Metliki; Alojzij Jakše, posestnik in trgovec, Rašica št. 23 pri Vel. Laščah; Jožef Oven, posestnik, Stehanja vas št. 5, sodni okraj Višnjagora; Anton Golob, posestnik in župan, Selo št. 8, občina Mirna; Franc Kuhar, posestnik, Dobe pri Kostanjevici; Lavoslav Bučar, gostilničar, Kostanjevica; Jože Sever, posestnik, Pristavica, sodni okraj Višnja gora; Ivan Koprive, gostilničar, Vel. Lašče št. 6; Franc Selak, posestnik in gostilničar, Bučka št. 24; Martin Pleteršnik, posestnik in trgovec, Zasap št. 8, okraj Krško; Jože Čurk, posestnik in čevljar, Loka št. 24, okraj Crnomelj; Ivan Boitezar, posestnik, Malagora št. 2, okraj Kočevje; Janez Oblak, posestnik, Rigelj št. 1, pri Vel. Laščah; Alojzij Saje, posestnik, Zabajek št. 4 pri Trebnjem; Josip Groznik, posestnik, Male Dole št. 1, okraj Litija; Franc Piletič, posestnik in pekar, Gradac št. 78 pri Metliki; Alojzij Čop, posestnik, St. Jurij št. 1 pri Radefah; Franc Markovič, posestnik, Vel. Češnjice št. 5, sodni okraj Višnja gora; Jože Lampret, posestnik in župan, Gaberje št. 9, sodni okraj Višnja gora; Franc Vidic, posestnik, Polica št. 4, sodni okraj Višnja gora; Ludovik Peterlin, posestnik, Dolšaki št. 2 pri Vel. Laščah; Martin Povših, posestnik, Češnjice št. 7 pri Mokronogu; Josip Divjak, trgovec, Ribnica št. 29; Rudolf Lah, mizar, Mladica št. 9, pri Metliki; Alojzij Jaklič, posestnik, Muljava št. 4, pri Slivni; Franc Medle, posestnik, Vel. Brusnice št. 22; Anton Matjašič, posestnik, Rozalnica št. 30, pri Metliki; Franc Erjavec, posestnik, Kriška vas št. 8, pri Višnji gori; Franc Kaplan, posestnik, Videm št. 16, okraj Vel. Lašče; Karol Ilc, posestnik in gostilničar, Gorica vas št. 41, Ribnica; Angel Pečjak, gostilničar, Hrib št. 2, pri Žužemberku. — B. Nadomestni porotniki: Gg. Anton Jeričič, posestnik, Brod št. 4; Anton Kovačič, posestnik, Cegelnica št. 6; Ivan Koklič, posestnik in hotelir, Novo mesto št. 40; Jožef Lesjak, posestnik in kamoossek, Zabajka vas št. 1; Franc Brajer, posestnik in gostilničar, Vel. Bučina vas št. 12; Anton Hlede, kramar in posestnik, Novo mesto št. 129; Janko Znanec, mltinar in posestnik, Šmihel št. 22 pri Novem mestu; Jernej Fabjan, posestnik in mesar, Novo mesto št. 49; Franc Kump, trgovec, Kandija št. 23. — Za predsednika porotnega dvora je imenovan gosp. dr. Jurij Polensek, predsednik okrožnega sodišča, za njegovega namestnika pa gg. Anton Kuder, deželnosodni svetnik; dr. Josip Pischinger, deželnosodni svetnik in Jakob Luzner, deželnosodni svetnik.

Litija

NARODNIM SOCIALISTOM PRED ODLČITVIJO.

Zerjavovci agitirajo okrog naših delavcev, da gre toplot za izvolitev okrajnega kandidata Rudolfa Juvana, — ne da bi omenili ime dr. Zerjava, kateri nima izgledov za uspeh med delavci. Zato zahtevajo, da rešimo SDS mandat dr. Zerjava, ki je brez naših glasov na tehtnici. — Že v zadnjem dopisu smo navedli, da niti eden izmed zavaznikov dr. Zerjava ne bo izvoljen, zato je brezmiseln, da bi narodno-socialistični delavci volili stranko, ki predstavlja nesrečo slovenskega naroda in ima na vesti korupcijo, denuncianstvo, številne odpuste delavstva, centralizem, obznanje, Trbovlje in socialno reakcijo. Delavci! Ne pozabite tudi na to, kako je SDS pod volivno vlogo PPZ režima delala kar sproti iz narodnih socialistov komunisti, in jih ovajala oblastem kot državni nevarne elemente, medtem ko so plačani agitatorji SDS prav pridno razdirali naše mladinske organizacije. Izobraževalno društvo delavske mladine »Bratstvo« so »preorganizirali« v neko »Edinost«, ki prestavlja danes maloštevilno organizacijo mladeničev skrahirane SDS. Krepro Narodno-socialno strokovno zvezo so vpregli v po-

lititni voz Zerjavove unije, ne da bi nas vprašali za to. Pravijo, da smo dezertirji, sami so pa dezertirali k orjunaški SDS, s katero skupno nastopajo, misleč, da bo narodni delavci skakali od vesela ob zvezi s skrahirano velekapitalistično samostojno laždemokratsko stranko, ki živi in pade z velekapitalom, ki izkorišča nas uboge delavce. S prezirom gremo preko te zveze. Ne kot »klerikalci«, ampak kot zavodni napredni delavci, bomo 11. septembra spustili v Gradcu, Litiji in Smartnem — naše kroglice v 2. skrinjico za kandidate SLS Fr. Kremljara, kateri je naš rojak in pozna potreba okraja in delavstva. Delavci, na delo za pošteno stvar. To dni naj vsak čita »Slovenec«. Dodamo še to, da nas ni prav nič sram, če nas pitajo s »klerikalci«. Mi vstajamo in zerjavovcev je strah! — G. Juvan, zakaj se potapljate z SDS-arji vred? — B-ar—

Propadanje SKS. V Vačah, kjer so imeli dozdaj »samostojno« večino, je priredila SLS sijajen shod, dočim je Pucelj imel komaj nekaj ljudi. Tako je tudi drugod. SKS je na smrtni postelji.

Veselic se nadaljujejo. V nedeljo — točno po plačilnem dnevu v predljudici, kakor je že omenil »Slovenec«, — so bile v litijski okolici spet tri veselice, in sicer v Trbovljah, v Gradskih lažih in na Senožetih. Udeležba je bila povsod bolj pičla, ker za denar je čim dalje bolj trda.

Iz Kresnic se poročila, da Singerjeva tovarna šivalnih strojev pri Vrhuvcu poleg kolodvora priredi brezplačen tečaj za šivanje. Začetek dne 5. septembra.

Osebnosti. G. sodni predstojnik v Litiji Alojzij Zigon je imenovan za sodnega svetnika. — G. učitelj Joško Zupančič je pomaknjen v 3-II položajne plače. — Gdč. Danica Habjanova je postala stalna državna učiteljica. — Gdč. učiteljica Minka Kalinova se udeleži ta teden znanstvenega izleta v zlato Prago, ki ga je priredilo umetniško-zgodovinsko društvo v Ljubljani.

Kočevje

Hiša pred gimnazijo, last g. Verderberja, je v derutnem stanju. Stanovalec, ki jih le stanovanjska beda sili v tako podrtijo, so v vedni nevarnosti, da se zruši nanje. Tudi naznanjajo jo je zob časa močno razjedel, da izgleda kakor strašilo pred gimnazijskim poslopjem. To je edina hiša ob Ljubljanski cesti, ki je krila z lesenimi deščicami. Kakor čujemo, pride na njeno mesto hiša, ki bo v večji kras imenovani ulici in mestu sploh. Skrajni čas že!

Pri belem dnevu se iščejo. Kdo? Socialisti. Ni čuda. Že tako malo jih je, da se lahko na prste preštejejo (govorci, berli in piši: osemi!), pa še si sami napravljajo zmešnjave. Preteklo nedeljo so imeli napovedan shod pri g. Beljanu, kamor jih je okrog 10 dopoldne tudi prišlo. Zaman seveda. K g. Beljanu ni hotelo biti nobenega njihovega govornika. Tako so se razkropili socialisti v največji zmedbi iskali po mestu.

Pri vsej volivni zmešnjavi nikar ne pozabite stopiti v eno ali drugo trafiko ali pa v Zadržno gospodarsko banko in tam kupite za 10 Din srečko za Stadion!

Artemobilska nesreča. Na poti od Livolda do Stalcerjev se je pred kratkim pripetila avtomobilska nesreča. Avtomobil, last g. Kajfeža, na katerem se je nahajal g. Tone Kajfež ml. in dve njegovi sestrični, se je hotel ogniti vozniku na mestu, kjer je cesta za ogibanje ozka. Pri tem je prišlo kolo preveč na rob ceste tik nad skarpno. V hipu, ko je šofer pognal avto nazaj, se je isti prekobil in le izredni sreči se je zahvaliti, da ni bilo hujšega. Avto se je sicer poškodoval, izmed oseb pa, ki so bile na avtomobilu, je le ena lahko ranjena.

Volivci pozor! Pri nas imamo dvoje voličev: Prebivalci v mestu in deloma Salke vasi ter Rudnika — kolikor jih ne voli v Zeljnah — gremo na voliče, ki se nahaja v občinskih prostorih nad pošto. Prebivalci Mahovnika pa na voliče, ki se nahaja v gimnazijskem poslopju v prtiljici, prva vrata na desno. Naša je druga skrinjica! Kdor se volitev ne udeleži, pomaga nasprotnikom!

Operetni večer. Igralci narodnega gledališča iz Ljubljane priredijo 7. septembra ob 8 zvečer svoj operetni večer v hotelu »Trste«. Zadnji sedež 10 Din. Stojšče na galeriji 3.50 Din; stojšče v parterju 5 Din.

Maribor

□ K poročilu o slovesni Vestfalskih Slovencev moramo dostaviti, da je prav poštvalno sodelovalo tudi pevsko društvo »Maribor«. V splošno pripomnimo, da se je telefonsko poročilo zaradi tesnega prostora v i-stu moralo zelo skrajšati! — Uredništvo.

□ Radi predpriprav za volitve se v soboto 10. septembra in v ponedeljek 12. septembra po volitvah na mestnem magistratu za stranke ne uraduje.

□ Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole opozarja na to, da se vrši vpisovanje samo še ta teden. Ker se ni doslej prijavilo niti tretjina vajencev in vajenk, naj se javijo sigurno še tekom tega tedna za šolo. Pozneje se vpisovanje ne bo več vršilo, zamudniki pa bodo kaznovani.

□ Dr. Fran Marinič zopet redno ordinira, Maribor, Trubarjeva ulica 11, 9—11, 2—4 (14—16).

□ Dr. Lud. Novak zopet redno ordinira, Maribor, Stalna ulica 1.

□ Renoviranje strehe na magistratnem stolpu. Streha na stolpu mestnega magistrata je bila v slabem stanju ter se zato sedaj renovira.

□ Skok v Dravo. V ponedeljek popoldne je poskušala v Dravi izvršiti samomor gospa Jela S. Skočila je z železne brvi, padla pa je na plitvino, kjer je ostala do pasu v mrzli vodi. Ko je začutila vodo, jo je minula korajža in pričela je klicati na pomoč. Dva železničarja, ki sta šla preko brvi, sta jo opazila ter jo spravila na breg, odkoder jo je s čolnom prepeljal v mestno kopališče kopaljski mojster g. Zihrer. Ker je bila jako slaba, so jo prepeljali v bolnico. Dejanje je izvršila v napadu slabomnosti.

Celje

Proslava prestolonaslednikovega rojstnega dne v Celju se je včeraj izvršila nad vse slovesno. Vno mesto je zavito v barve narodnih in državnih zastav. Dopoldne se je vršila v opatijski cerkvi slovesna služba božja, ki jo je daroval mil. g. opat in ki so ji prisostvovali vsi civilni in vojaški dostojanstveniki mesta. Po cerkvenem opravilu se je razvila po celjskih ulicah lepa vojaška parada.

✱ Otvoritev novega šolskega poslopja. Kakor smo že poročali, se vrši proslava otvoritve novega šolskega poslopja deške okoliške šole 8. t. m. na slovesen način. Ob 8. bo slovesna služba božja. Nato koraka šolska mladina z godbo na delu pred novo poslopje, kjer bo mil. g. opat Peter Jurak blagoslovil krasno novo stavbo. Slavnostni govor pred šolo govori bivši predsednik krajevne šolskega sveta g. dr. Juro Hrašovec, na kar sedanjí predsednik krajevnega šolskega odbora g. župan okoliške občine Glinšek odda ključ šolskemu upravitelju g. Francu Voglarju. Sledi ogledovanje šolskega poslopja in nato šolska slavnost v novi telovadnici, končno pogoščenje šolske mladine. K tej slovesni otvoritvi se občinstvo vljudno vabi!

Laško

Cerkveni koncert. Prvič se je vršil tu v mestni cerkvi cerkveni koncert, ki ga je vodil g. Kuntara Viljem. Sodeloval je tudi ravnatelj Glasbene matice g. Sanein. Pri orglah je bil g. Drole, mestni organist, ki je diskretno igral spremljavo pri vij. solo kot pri petju. G. ravnatelj Sanein je izvajal Corellijev preludij in Mozartov »Ave verum«. Samo za vijolino pa je podal lastno skladbo: »Preludije«. Vijolina v njegovih rokah zveni, da poslušalec omami, to so bili pri »preludij« skoz in skoz triglasni akordi. G. ravnatelj se zahvaljuje mo za njegov prvi nastop v Laškem in mu iskreno čestitamo. — Združeni pevski zbor je zapel Kimovčev »Oče naš«, Borlinjanskega »Nyne silye«, Premrlovo »Dobrotno nam ohrani dom in rodo« ter Spindlerjevo »O kam Gospod?«. Zbor je častno rešil nalogo, kar je tembolj priznanja vredno, ker je bilo treba večinoma neizveštane pevce v kratkem času pripraviti za nastop. Hvala gre mlademu, nadarjenemu in agilnemu pevovodju g. Kuntaru. Bog blagoslovi nadaljnje složno delo za cerkveno in prosvetno pesem!

Smrt. V ponedeljek 29. avgusta t. l. smo pokopali Franca Beberšaka iz Hanja 17. Bil je znan kot graditelj in popravitelj vodnjakov.

Nesreča. 5. septembra se je ponesrečil zldar Jožef Vale iz Laškega. Zaposlen je bil pri popravilu električnega droga, a električni tok ga je tresel z lesne na tla. Poškodovana je hrbtenica in prsni koš. Zena mu je ravno prinesla kosilo, ko se je nesreča zgodila. Prepeljali so ga v bolnico.

Solo v Laškem sta zapustili dve ženski moči ga. Milica Lukič in gdč. Olga Tomšič. Kakor so govorili, je ga. Milica Lukič zapustila učiteljsko službo. Škoda take moči. Tukašnja mladina je kar visela na njej, tako si je želela pridobiti mlada srca.

Trbovlje

✱ Socialisti med seboj. Na vseh sestankih si socialisti med seboj predbacivajo vse mogoče stvari. Par teh ljudi hoče nasilno preprečiti vsak sestanek te ali one stranke. Rudarji z začudenjem gledajo in poslušajo te prepire. Z zadovoljstvom pa ugotavljamo, da ob teh prepirih pridobiva na ugledu SLS. Delavstvo zna tudi položaj volitev dobro presoati; najzagrizenejši nasprotniki napovedujejo zmago našemu kandidatu dr. Gosarju.

✱ Skrinjica SLS za volitve v narodno skupščino je prva. Voliči, katerih je devet, so na starih mestih in je razvrstitev po abecedi ista kot pri poprejšnjih volitvah.

✱ Umetno in trgovsko vrtnarstvo Kuhar. Opozarjamo Trbovljčane in druge na današnji in-serat Kuharjevo umetnega vrtnarstva. Mi ga priporočamo.

✱ Dramatični odsek Kat. prosv. društva ima za sezono 1927-28 svoj prvi sestanek v četrtek zvečer ob navadni uri v Društvenem domu. Ob tej priliki se sprejemajo tudi novi člani. Kdor ima veselje do dramatike, nam je dobrodošel.

Hrastnik

Prosveta. Po dolgem presledku je naša mladina zopet nastopila ter uprizorila igro »Turški križ«. Publika je bila z uspehom izredno zadovoljna. Bile so težkoče izredno velike, a naših dobrih članov niso mogle motiti. Čez par tednov se obeta druga predstava. Le tako naprej!

SLS v našem okraju zmagonosno prodira. O tem je pričal tudi shod na Dolu, kjer so pred dr. Gosarjem, dr. Gudičem in Arnskom združeni demokrati in komunisti morali osramočeni umolkneti.

Zunanji delavci nas naprošajo, naj opozorimo ravnateljstvo, da prepreči psovanje in še hujše reči, ki si jih gotovi pazniki nad delavstvom dovoljujejo. To gotovo ni v interesu dela in podjetja.

Slov. Konjice

Volitve se bližajo. Vsa naš somišljenik naj po svojih močeh stori vse, da bo tudi toplot naša SLS častno izšla iz tega boja. Ne dajte se motiti od nasprotnih agitatorjev, katerim je veliko na tem ležeče, da bi naši volivci ostali doma. Temveč opozorite tudi vi vsakega posameznika na veliko važnost teh volitev in da naj vsi volijo SLS, katere ima pri nas prvo skrinjico.

Zunanost trga. Pred kratkim so se pojavile po vsej okolici povsem nove in lične napisne table: »Občina Konjice, trg Konjice, okr. gl. Konjice«. To je vse prav, da vsaj tujci takoj vedo, kje se nahajajo, ni pa prav in slab vtis dobi vsak človek, ko stopi med trgov, pa vidi ulico, ki pelje od cerkve mimo Potočnika do Hrastnika, katere je praveči prostor za odlaganje vsakovrstnih smeti in odpadkov, tako da izgleda slabše kakor zadnja hribovska vas. Ker se te poti poslužuje veliko ljudi, bi pač občina lahko skrbela za temeljito popravilo ceste ter prepovedala lastnikom odločnih zemljišč vsakršno odlaganje razne navlake.

Ormož

Volivno gibanje. V petek 2. septembra je imel Pivko tukaj shod, ki napram shodu dr. Korošca še senca ni bil, kljub silni reklamni vabilom, ki jih je obrtnikom razpošiljala Okrajna posojilnica. Zadnjič čas je stopil tudi g. župan v akcijo in ljubeznivo ustavlja ljudi, a katerimi se že tri leta ni menil (od zadnjih volitev namreč). Tudi ne vemo, če bodo nove stopnice v Mestni grabi pomogle SDS do zmage.

Ljutomer

Kolo vozačev in jahačev v Ljutomeru priredi dne 8. septembra 1927 ob 14 na dirkališču na Cvenu pri Ljutomeru jesensko kasačko dirko. Ker je prijavljenih veliko število dirkačev, obeta biti dirka jako zanimiva. Za okrepčila je poskrbljeno, na dirkališču vozi iz Ljutomera avtobus.

Slovenska krajina

Smrti v obupu. V drugi polovici preteklega tedna se je v Lipovcih obesil domačin Š. Zvečer je šel ven, češ, da bo zunaj spal, drugo jutro pa so ga našli obešenega. V smrti ga je gnal obup, ker ni imel stanovanja. Zapustil je ženo in majhnega otroka.

Volitve 11. septembra

Nosilec vseh naših list je
dr. Anton Korošec

Skrinjice SLS so:

Na Kranjskem:

2 druga 2

Na Štajerskem:

1 prva 1

V Ljubljani:

1 prva 1

Madjari pridejo! Kakor je pred par leti Radis agitiral s tem, da Prekmurje zopet zasejejo Madjari, ako bo ljudstvo njega volilo, tako se je v okolici D. Lendave tudi sedaj začela širiti vest, da 15. t. m. pridejo Madjari. Odkod da ta vest izvira, ni znano, težko pa je verjetno, da bi bila za volivno geslo primerna. Dasi ji prekmurski Madjari najbrž ne nasledijo, bi vendar bilo želeli, da take in podobne vesti enkrat za vselej prenehajo krožiti.

Jubilejna tridnevica. Od 16. do 18. t. m. se bo vršila v Črensovih tridnevnicah kot proslava 700 letnega Radisčevega jubileja. Ker se bodo tridnevnic udeleževali tretjerodniki iz vsega Prekmurja, je gotovo, da bo proslava nekaj veličastnega. Za sklep jubilejnega leta bo tridnevica ravno primerna.

Nastop prekmurske orlovske srenje. Prekmurska srenja je storila važen korak, da 8. t. m. priredi javen nastop v središču dolnjega Prekmurja in tako tudi širši javnosti pokaže, kaj zna. O važnosti tega koraka ni potreba govoriti. Pač pa si vsajmo prijatelje onstran Mure povabiti, da v čim večjem številu pohitijo na prireditev, da bo razmah orlovske misli tem večji.

Vprašanje »Domovine«. »Domovina« je prinesla poročilo o klavnem shodu SLS v Beltinici. Ne bomo razpravljali na dolgo in široko. Omenimo le to, da tudi nasprotniki priznavajo, da je bilo na shodu najmanj 150 ljudi in to vključno temu, da shod sploh ni bil razglašen in da se ni mogel vršiti javno pri cerkvi, kakor je bil zamišljen. Ob tej priliki prosimo »Domovino«, da pove, kaj misli o dr. Pivkovih shodih v Beltinici, Lipi, Gomilici, Martjancih, Moravcih, Tešanovcih itd? To je bil gotovo zmagoslaven pohod, ker ga je povsod poslušalo do pet vernih pristašev SDS.

Ameriški rojak na obisku. Ožjo domovino je obiskal župnik v South Bethlehemu P. F. M. Veren, rodom iz M. Kobote. V Ameriki že več let deluje kot dušni pastir. V domovini je bil sprejet z velikim veseljem.

Dopisi

IZ SEVNICE OB DRAVI.

Tudi v našem kraju se moč SLS vsled marljivosti in pogumnega nastopa kandidata g. Jožefa Tratinika čimdaljebolj utrjuje. Zadnje čase je imel lepe shode na Planini, v Se. Lenartu v Zabukovju in Prešni Loki. Dasi shodov naše stranke sicer ne obesimo na veliki zvon, omenjamo shod v Zabukovju radi tega, ker so ga prišli moliti organizirani pristaši slavnega gospoda Ureka. Videli smo na shodu tudi g. živnozdravnika Šri-barja, vnetega pristaša bankrotna SDS, in pa mlinarja Božiča. Razgrajati so delali nemir, vendar se je treznosti in miroljubnosti naših mož poročilo, da se je shod po odhodu Urekovih obžalovalec vršil dalje, dasi so ga prišli vnovič motiti. — Okrajno glavarstvo v Brežicah pa prosimo za pojasnilo, zakaj ni poslalo na shod zastopnika občlasti, za kar je bilo v očigled organiziranemu protinastopu SDSarjev, oziroma Urekovcev od sklicatelja shoda izrecno naprošeno? V Prešni Loki so dobili esdesarji krepak odgovor posebnod od g. dr. Jesenka, ki je ožigosal nesposobnost SDS. Uspeh esdesarskega nastopa v Zabukovju je ta, da bodo vsi pametni in pošteni volivci vrzli 11. t. m. svojo kroglico v II. skrinjico, to je v skrinjico SLS!

Cerkveni vestnik

OBLETNICA NA RAKOVNIKU.

Jutri v četrtek 8. septembra obhajamo na Rakovniku tretjo obletnico Marijanskega shoda in posvečimo Marijine cerkve. Kakor druga leta vabimo tudi letos na ta dan vse ljubljanske Marijino družbe, da se udeležijo skupne pobožnosti, ki bo na praznik 8. septembra popoldne. Spored praznika bo sledeči: Zjutraj ob pol 6. tiha sv. maša pred Najsvetejšim za sotrudnostjo salezijanskih naprav. — Nato slede tiha sv. maša ob 9. ure. — Ob pol 10. pridiga in slovesna pesa sv. maša. Popoldne ob pol 4. ngovor Marijinim družbam, slovesno pete litanije Matere Božje in blagoslov. Ob 5. prireditev v čast in proslavo Matere Božje v gledališki dvorani. — Prijazno vabimo Marijine družbe, da pridejo v obilnem številu. — O. V. M. D.

Naročajte »Slovenca«!

Zanimivosti

Chaplin kot šalivec.

Znani filmski igralec Chaplin pripoveduje v nekem angleškem listu tole zgodbo:

»Bilo je v času, ko je belgijski kralj pose-til Ameriko. Ker se zelo zanimam za letalstvo, imam blizu Los Angeles letališče, kamor je bil kralj Belgije povabljen. Pripeljal naj bi se v mojem letalu. Ravnatelj aerodroma je koprnal za tem, da bi bil ob tej priliki predstavljen kralju ter me prosil, ako bi mogel to izposlovati. Ker se mi je židovski ravnatelj zdel tako komičen v svoji nenavadni prošnji, sem sklenil, da napravim majhno šalo.

Dva dni pred kraljevim prihodom sem ravnatelju naznanil, da je kralj sporočil, da bo neoficijelno obiskal aerodrom, in sicer še isti dan. Ako hoče torej, da ga kralj predstavim, naj bo v bližini. Levy je bil ves srečen in ob dveh popoldne se je pripeljal »kralj«. V resnici pa je bil to le neki znani igralec iz Los Angelesa, ki je pred nekaj časom v resnici na odru igral kralja Belgije. Zato je bil ravno ta primeren za moj načrt ter tudi razumel, kaj ima storiti. Spremljevala sta ga dva livrirana soferja in štirje policisti na konjih, tako da je imelo vse skup tem večji efekt. »Kralj« sem predstavil ravnatelju in »kralj« mu je celo roko stisnil. Šepnil sem židu na uho, naj se sedaj umakne, kakor to zahteva ceremonijel. In ubogi žid se je priklonil, da je z glavo za-šel ob tla v veliko zabavo vseh poučenih. Ko je »kralj« odšel, sem poiskal Levija ter mu povedal, da bi Velikanstvo hotelo še nekaj časa prebiti v njegovi družbi in da si želi skupno z njim večerjati, kar naj ravnatelj preskrbi. Ves iz sebe nad častjo, ki ga je doletela, je naročil sijajen banket z izbranimi vini, cvetli-cami itd. Povabljeni so bili razni gostje, toda skrbel sem, da so prišli samo taki, ki so bili poučeni o nameri. Ko je bila večerja pri kraju, je »kralj« milostno povabil Levija, naj ga obišče v njegovi rezidenci, kadarkoli ga bo pot zanesla v Evropo. Ko so gostje odšli, ni vedel ravnatelj nič hitrejšega narediti kot telefoni-rati svojim prijateljem v San Francisco, da je imel belgijskega kralja v gosti. Naslednje jutro pa je to stalo v časopisju San Franciscu. Kmalu se je zvedelo, da je bilo vse samo šala in tudi Levy je zvedel, da je prišel k meni ter hotel pojasniti. Toda zopet sem ga »potegnil«, češ, da smo morali v časopisih tako poročati, kajti to vendar ne gre, da bi kralj preje obiskal aerodrom neoficijelno kot pa oficijelno. Tudi to je »spravilo«, dokler ni v resnici prišel pravi kralj Belgije. Skočil mu je naproti ter

molil roko, sedaj že bolj drzen, saj je vendar kralj bil celo njegov gost. Šele ko je zagledal popolnoma drugega človeka, se mu je posve-tilo, da je bil neusmiljeno potegnjjen.

O raznih plavalcih čez Kanal.

Polnoč nad angleškim Kanalom! Rtič Griz Nez, start večine kanalskih plavalcev, je obsevan po luninem svitu, nje motna svetloba pada na črno vodo, po kateri je treba plavati onemu, ki hoče postati slaven in znan široke-mu svetu. Že v mraku se je nekoliko shladilo, sedaj pa je skoraj mrzlo in v kopalni obleki čakajočega od časa do časa strese. Kljub temu stopi v vodo ter prične plavati in mnogo, mno-go ur ni videti na vodi drugega kot belo kapo plavca. Le včasih zablesti na vodni površini žar električne svetilke, da pokaže plavcu smer. Tudi sirena spremljačega parnika se tu pa tam oglasi, da opozori ribiče na nevar-nost, ali pa, da prežene kako nevarno bitje morskih globin.

»To je utis, katerega sem dobil ob števil-nih prilikah, ko sem na parniku spremljal plavce«, pripoveduje neki časnikar. »Vendar pa tudi v tej monotonosti dostikrat ne manjka humorja. Ko je lansko leto plavala Miss Mac-lennan ter bila že 22 ur v vodi, sem ji zakli-cal, naj preneha s plavanjem, ker je že noč in dan v vodi. »Nič zato,« je odvrnila, »če sem prav cel mesec!«

Lanski najboljši angleški plavec Derham, ki je tudi plaval ponoči, je bil v nevarnosti, da pride pod neko vojno ladjo. »Dajali smo znamenja, a oni na krovu so najbrž vsi spali ali pa nas niso razumeli.« »Umaknite se!« je zaklical plavec, a nato je v nemškem jeziku nekdo raz krov nekaj zaklical. Plavec se je spretno umaknil ter odvrnil: »Škoda, da sem besednjak doma pozabil!« Ko je bila zjutraj ura osem, je vprašal, koliko je ura, in ko smo mu povedali, je dejal: »Bo pa že zopet žena rekla, da se vsa noč kje potešam!« In vendar je ta noč Derhamu prinesla tisoč funtov, to je nagrado, katero je razpisal časopis »The News of the World«.

Nekega dne je med mnogimi drugimi pla-vači prišel tudi korpulenten človek ter vsako jutro že na vsežodaj v kopalnem kostumu hodil po obrežju. Treniral pa je, kakor je sam trdil, le skrivaj, in kadarkoli so bili gledalci v bližini, ni šel v vodo. Nihče ni vedel, kako hoče ta človek preplaviti Kanal, ko ga niti niso videli v vodi. Pri tem pa se je določeni

dan približal. Stopil je v majhen čoln, ki naj bi ga prepeljal na mesto, od koder bo pričel plavati, toda v zadnjem trenutku se je premi-sli. Pri povratku pa je čoln dobil nenaden sunk in debeli plavec je štrbunknil v morje. Nihče se ni za to zmenil, češ, saj je kandidat za plavanje preko Kanala. Toda ta pa se je pričel na vso moč dreti ter klicati na pomoč, sicer da bo utonil. In res se je izkazalo, da bodoči »šampion« niti plavati ni znal ter so ga morali z vrvjo potegniti v čoln. A to ni bil edini, ki je hotel varati, da je plavec. Letos je namreč angleško in francosko časopisje po-ročalo, da je po lastnem pripovedovanju neki Mažar preplaval Kanal. Povedal je, da se je v Doweru vpisal v zlato knjigo in da ga je mest-ni župan pozdravil. Ko je župan za to zvedel, je poročilo dementiral in obrežna policija na Angleškem je izjavila, da ni bilo do takrat še nobenega plavca v letošnjem letu, ki bi pri-plaval na angleško obal, kvečjemu, če je pri-spel pod vodo. Mažar pa se je izgovarjal, da je v Calaisu vedno treniral in da ima za to dosti prič. Poizvedbe so dokazale, da je res prišel tja opisu podoben plavec, a ko je stopil

Bliščeče bele zobe

ne preko noči — ker bi to škodovalo zobnemu emailu — toda s stalno porabo PEBEKO paste za zobe mo-rete ohraniti Vaše zobe lepe in čiste. Beli zobje oplešajo lice.

Pebeco pasta za zobe

v vodo, se mu je zdela premrzla, zato se je obrnil ter odšel.

Plavanje preko Kanala pa je združeno z velikimi stroški in ni tako, kakor pravijo An-gleži, »da je to najcenejši način priti na kon-tinent«. Najemnina čolnov, plače trenerjem, spremljevalcem itd., vse to stane precej de-narja, tako da vsak poskus stane najmanj 20 funtov (5500 Din). Pa jih več vsak teden po-skusi, med temi je nekdo šest tednov po vrsti skušal preplaviti Kanal, toda vsakokrat brez uspeha.

OBIRANJE HMELJA NA ČESKO SLOVASKEM.

Češkoslovaška pridela največ hmelja izmed vseh držav na svetu. V začetku septembra se začne hmeljarjem najljubše opravilo, obiranje, ki traja en do dva tedna. Slika nam predločuje prizor ob obiranju.

Človek ni nikdar prestar.

Nekj Anglež je svoj čas v svojih govorih poudarjal, da je človek s štiridesetimi leti že star. Danes v drugem četrstoletju dvajsetega veka pa se dotični, ako še živi, lahko prepri-ča, da se je temeljito motil.

V Southamptonu je bila pred kratkim peš dirka nekega kluba. Na sto yardov je letel tudi 81 let stari član kluba Mr. Crowle in sicer v 10 in tričetrtinah sekunde. Dali so mu 32 yardov prednosti, a ga mladi člani niso do-tekli.

49 let stari Walter Brickett je na razdaljo ene milje hodil, tekkel, se vozil s kolesom, ve-slal in plaval v 42 minutah in 20 sekundah. Dve leti pozneje, torej 51 let star, je pa sedem milj prešel po suhem in po vodi v 53 minutah in 50 sekundah. Od tega je bil dve milj na kolesu, dve pa peš, a je moral preko pet ovir. Polkovnik Savage je, star 49 let, potolkel na Ceylonu rekord 100 yardov in ko je letel na 200 yardov, je potolkel tekmece, ki je bil ravn-polovico mlajši od njega. Sedanj lord Des-borough je leta 1835 veslal preko Kanala v 4 urah in 22 minutah, a je bil 50 let star. Charles Both je bil 60 letnik, ko je daljavo sto milj prehodil v 30 urah. Ves čas pa je pred seboj potiskal voziček na dveh kolesih. Dr. Deigh-ton je star 61 let prehodil vso Anglijo od se-vera do juga v 29 dneh. Vsak dan je hodil 38 milj (61 km) ter počival samo ob nedeljah. Zadnjih pet milj (8 km) je prešel v 57 minu-tah ter bil tako svež in zdrav, da je zadnjih 50 yardov nesel svojega trenerja »štuporamoc«.

Donald Dinne, največji škotski atlet, ki je imel več kot 11.000 odlikovanj, je še kot 66 letnik zmagoval, tako v rokoborbi, skaka-nju na daljavo in metanju kladiva. Torej ni človek nikoli prestar.

Letovišče za ubožne sloje.

Vzhodni London je kraj, kjer prebivajo po večini le ubožni sloji. Za te seveda avgust ni mesec počitnic in razvedrila, pač pa šele mesec septembra, ko nastopi celo preselje-vanje v hmeljske pokrajine grofije Kent. Celo leto se otroci, kakor tudi odrasli vesele ter težko pričakujejo trgatve hmelja. Za boga-tega Angleža je obiranje hmelja delo, a za ubožnega prebivalca mestnega obzidja je to čas razvedrila, sprememba opravila in zraka. Ker so tudi oficijelni krogi sprevideli, da je tisočem otrok taka sprememba koristna in potrebna, so se letos celo šolski krogi odlo-čili ter ljudske šole East Enda zaprli do dne 26. septembra, tako da je onogočeno šolo-obveznim otrokom na tako poceni počitnice.

»Tajnost« makaronov.

Splošno mnenje naših gospodinj je, da je izdelava makaronov in tako zvanih spagetrov bogve kakšna italijanska tajnost. Temu pa ni tako, kajti makaroni so izdelani iz moke in vode, paprav ničesar drugega in izdelava je prav enostavna. Dandanes se makaroni iz-delujejo le še s stroji. Moko natresejo v stroj, ki jo dobra premeša, nakar prilijejo vode ter zopet mešajo in gnetejo. Nato pride testo v stiskalnico, ki obstoji iz navpičnega cilindra z odprtiniami skozi katere pridejo na dan ma-karoni, kakršne velikosti pač hočejo. Nato jih

obesijo po palicah, katere so na pripravlje-nem vozu in odpeljejo. Ta voz izgleda kot orgle v miniaturo. Peljejo ga v sušilnico, v kateri je v obratu več ventilatorjev. Makaroni se tu suše okoli pet dni, nakar so pripravljeni za zavijanje ter razpošiljanje po svetu.

Makaroni in spageti niso nič drugega kot navaden kruh, le da imajo drugačno obliko.

»Za lepoto se trpi.«

To je refren stare kranjske godčevske pe-smi, s katero zasmehuje današnje trpljenje ženskega sveta z raznimi sredstvi samo za to, da bi bile lepe. Angleška gledališka igralka priporoča Evinim hčeram »samoc« tale sred-stva za ohranitev lepote: »Otrobe, pomešane z lanenim oljem, za obraz. Oranžni sok, ba-nane in sok breze, namočeno v alkoholu, to je za kožo. Rdeče jagode, zmečkane in na-mazane po obrazu in vratu, je tudi za kožo. Ako pa ni jagod na razpolago, so pa tudi fige ali pa grozdje dobro.« Čudovita mešanica tol

ROPAR IN MORILEC LECIAN,

vojaški begunec, ki ima na vesti 72 večjih vlovov, dva umora in nešteto manjših pre-greškov. Pretekli teden se je vršila proti njemu obravnava pred olomuškim vojaškim sodiščem, ki ga je v soboto obsodilo na smrt na vešalih.

POSKUŠEN ATENTAT.

v Buenos Aires, 6. sept. (Izv.) Pred vho-dom palače podružnice West Indian Oil Com-pany so včeraj našli peklenski stroj. Eksplo-zijo so v zadnjem trenutku še mogli prepre-čiti, ker so odrezali že prižgane vžigalne vr-vice. Policija smatra, da je atentat v zvezi z bojkotom neke delavske stranke proti ameri-škji družbi za pridobivanje olja.

IZSLEDENA TOLPA ANARHISTOV.

v Newyork, 6. sept. (Izv.) Policija v Brook-lynu je zasledila daleč razširjeno tolpo anar-histov in njen glavni stan, v katerem se je na-hajalo mnogo razstreljiva in orodje za izde-lavo peklenskih strojev, anarhistična propa-ganda sredstva ter načrte kolodvorov in jav-nih poslopj v mestih ob atlantski obali. Poli-cija jim je prišla na sled, ker so anarhisti v ponedeljek vrgli bombo na sodno palačo v Brooklynu. Bomba je raztrgala samo cesto, do-čim druge škode ni napravila.

SOLA ZA DVOJČKE.

Amerikanci so v Cincinatiju ustanovili šolo, katero smejo obiskovati samo dvojčki. Gornja slika nam kaže te šolarčke.

Z naše riviere.

Kopalna sezona na Slovencem tako pri-ljubljenem otoku Krku se bliža že koncu. Do-mačini so z njo zelo zadovoljni: Malinska, Krk, Stara in Nova Baška, zlasti pa Aleksandrovo so bili letos prenapolnjeni gostov, največ Slo-vencev in Nemcev-Dunajčanov, pa tudi gostov iz Nemčije. V Aleksandrovem je bila najšte-vilnejša frekvenca okrog 700 tujcev. Kopal-išče šteje letos 83 kabin ter se letos postavi-vo še številne druge. Čista morska voda, v kateri lahko v globino 10 metrov še dobro razločiš posameznost na morskem dnu, polagoma se vzpenjajoče peščeno obrežje, slikoviti zaliv s krasnim otočjem Košljunom na sredi in ne malo tudi ceno življenje tukaj, je Aleksandro-vo, Kanajt, Košljun in Donat tujcem tako pri-ljubilo, da jih je večina obljubila, da pride na-slednje leto zopet.

Občinska uprava v Aleksandrovem se pa tudi na vse načine trudi, da gostom gre na roko in jim bivanje v mestu napravi kar mo-goče udobno. Poleg vpeljave električne luči in ureditve obale jma v načrtu tudi reguliranje in poglobitev pristanišča. S predpeli se je že za-čelo. Podjetni Amerikanci-domaćini začno le-tos blizu kopaljšča z zidanjem dveh modernih velikih hotelov, opremljenih z vsem komfor-tom. Tudi Kanajt se pod skrbnim in modrim vodstvom slovenskih šolskih sester lepo raz-vija. V teku dobrega leta so iz napol zapušče-nega in zanemarjenega kraja s trdim in vztraj-nim delom napravile lep vrt, uredile in oči-stile oljčne nasade in vinograde, prezidale ob-širno gospodarsko poslopje in ga adaptirale za penzijo. Z ogromne terase je prekrasen raz-gled, brezdvomno najlepši na celi obali, na celoten zaliv z otokom Košljunom na sredi, na

Aleksandrovo, Sv. Donat in Kornič ter sliko-vito hribovje naokrog. Ljubeznost in postrež-ljivost šolskih sester ter njihova izborna do-mača kuhinja sta zlasti Kanajt posebno pri-ljubila gostom. Zboljšanja pristana pred Ka-najtom, zgraditev kabin in druge preureditve bodo to domačo penzijo napravile še prijet-nejšo. Kapelica z Najsvetejšim jo priporoča tudi duhovniškim krogom, prav kakor idilični frančiškanski otoček Košljun, o katerem je bil »Slovenec« že prinesel daljše poročilo.

Tudi gostilničar pri Sv. Donatu je letos iz-redno zadovoljen. Saj so na njegovo vino in pivo zahajali gostje celo iz poldrugo uro od-daljenega Krka, ne samo z Aleksandrovega, Košljuna in Kanajta. Ob tej priliki bodi ome-njeno, da bi bilo iz umetnostnozgodovinskih kakor iz religioznih ozirov zelo želeli, da bi cerkvena oblast skušala najti način in sred-stva, da se starodavna cerkva pri Sv. Donatu, centralna stavba s kupolo iz 3. stoletja, zopet vrne prvotnemu svojemu liturgičnemu name-nu. Človeka res boli srce, ko vidi, da je ta arhitektonsko tako zajemljiva stavba danes — hlev in še hušje. S pomočjo občin in pri-vatnikov bi se tu dalo kaj napraviti, kar bo v čast celemu kraju v obeh tujcev, ki bi tudi sa-mi radi prispevali k stroškom. Isto bi veljalo tudi za kapelico Sv. Mikul, dasi ne v toliki meri. Naj bi se v tem oziru nekaj ukrenilo.

Aleksandrovska zaliv bo, kakor se že se-daj vidi, tudi v bodoče obdržal prvenstvo med kopaljšči na otoku Krku. Naravna njegova krasota, zmerne cene, postrežljivost in pod-ljnost domačinov ga priporočata tujcem. Naj bi ostalo tako tudi nadalje, brez modernih ra-finiranih izrodov, ki bi kvarili pošteni in priprosti domači rod!

Gospodarstvo

Zaključek gospodarskega kongresa.

Na zaključni seji kongresa zbornic v Belgradu so bile sprejete sledeče resolucije:

I. Osvajajoč vse predloge in želje, izražene v poročilih svojih šestih sekcij za oceno izvoza jih peti kongres gospodarskih komor in organizacij kraljevine SHS sporoča merodajnim faktorjem, da jih sprejmejo, pri čemer pripominja, da je od njihove izvedbe v veliki meri odvisen napredek našega izvoza, pa tudi celokupnega našega gospodarstva.

II. Kongres smatra za potrebno, da se dovoli prosto pridelavanje tobaka za izvoz v krajih, kjer obstoje naravni pogoji za proizvodnjo kvalitativno dobrega tobaka, ker bi se s tem načinom okrepila naša trgovinska bilanca, povzdignila ekonomska in davčna moč prebivalcev in ustvarilo potrebno blaginjo.

III. Povodom pokrenjenega vprašanja o ev. izpremembah glede načina mljetja pšenice in z ozirom na stanje letošnje žetve, smatra kongres, da ni razloga, da se izpremeni način mljetja pšenice.

IV. Kongres izraža enodušno željo, da se čimprej uveljavi enoten rudarski zakon za našo kraljevino. Prosi kraljevsko vladu, da čim prej ugotovi te želje kot državni potrebi in nacionalni dolžnosti. Pred predložitvijo definitivnega projekta Narodni skupščini je potrebno, da se vsekakor ustanovi odbor, sestavljen polovico iz rudarskih inženjerjev, polovico iz strokovnjakov pravnikov, katere predlagajo gospodarske komore in organizacije, to pa iz vseh interesiranih pokrajin naše države. Ti naj izdelajo na podlagi obstoječega projekta, vseh poročil na tem kongresu ter gradiva, ki bi se že zbralo, končni projekt rudarskega zakona, ki bi bil tak, da se more predložiti Narodni skupščini.

V. Vpoštevaje dejansko stanje našega gospodarstva in davčno moč našega naroda, apelira kongres na kraljevsko vladu in na Narodno skupščino, da se uvede v državnem gospodarstvu najučelnejše racionalno štedenje in ta namen, da se znižajo vsa javna bremena. Osebito inzistira kongres, da se ukine prometni davek, ker je nepravilčen in za naše sedanje razmere neprimeren.

VI. Kongres smatra, da je naš gospodarski napredek odvisen v veliki meri od dobrega strokovnega šolstva. Zato prosi kraljevsko vladu, da posveti temu šolstvu večjo pozornost kakor doslej in da izpremeni odvisen del gimnazij v šole, ki bodo dajale našemu poljedelstvu, industriji, obrti in trgovini dobre strokovne delavce mesto sedanjih intelektualnih proletarcev.

VII. Poudarjajoč željo, da kraljevska vladu v interesu pravilnega reševanja vseh gospodarskih vprašanj naše države pritegne k sodelovanju gospodarske komore in organizacije, kongres obžaluje, da še vedno ni izvršeno ustavno določilo o gospodarskem svetu. Zato ponovno apelira na kraljevsko vladu, da podvzame vse, da se to določilo ustave čimprej izvrši.

VIII. Predlagajoč merodajnim činiteljem vse gori navedene predloge in želje, kongresu manjka zadostnih besed, s katerimi bi poudaril, da je tako za uspešno izvršitev zgornjih predlogov in želj, kakor tudi za vsak trajen napredek in za to, da se vzdrži napredno narodno gospodarstvo, bistven pogoj prilagoditev celokupne državne uprave sočasnim potrebam gospodarskega in vobče narodnega življenja in sicer tako glede duha in prakse, ki ga obklevetajo, kakor tudi njene administrativne tehnike. Ako se ta pogoj ne izpolni, je vsako smiselno in sistematično delo za pospeševanje našega narodnega gospodarstva in za reševanje gospodarskih in socialnih vprašanj nemogoče. Zato poudarja kongres kot svojo bistveno zahtevo v dobro naroda in države: nujno reorganizacijo celokupne državne uprave. Vse gospodarske zbornice in organizacije so pripravljene, da nudijo merodajnim činiteljem pri tej veliki nalogi svojo polno iskreno pomoč.

IX. Sklicateljem kongresa se nalaga dolžnost, da predlože vse sklepe tega kongresa, merodajnim činiteljem, da se izvedejo in da poročajo o doseženem uspehu na prihodnjem kongresu.

Nadalje je kongres ocenil vrednost izvoza v času od 1. septembra 1927 do 1. septembra 1928, kakor sledi (v oklepajih podatki za 1926—1927, vse v milijonih dinarjev zaokroženo):

I. Hranila 819 (2250), II. sadje in produkti 365 (309), III. živina, meso, jajca 1966 (2436), IV. les in rude 1507 (1898), V. industrijski produkti 515 (763), VI. razni produkti 599 (973), skupaj 5770 (8631,5).

Najbolj bo nazadoval izvoz hranil (I.) za 63,6%, potem raznih produktov (VI.) za 38,4%, industrijskih produktov (V.) za 32,5%, živine, mesa in jaje (III.) za 19,3% ter lesa in rude (IV.) za 10,6%, dočim je pričakovati povečanja izvoza sadja in produktov (II.) za 11,8%.

Odstotni delež posameznih skupin za 1927 do 1928 (v oklepajih podatki za 1926—1927) kažejo sledeče številke: I. 14,2 (25,9), II. 6,3 (3,6), III. 34,0 (28,2), IV. 26,1 (22,0), V. 8,9 (8,8) in VI. 10,4 (11,3).

Hmelj. Zatec, 5. t. m. Razpoloženje je mirnejše. Cene so 2150 do 2500 Kč za 50 kg. Nürnberg, 5. t. m. Cene oslabljene.

Jugočeška. Na zadnjem običnem zboru Jugoslovensko-češke izvirnice bombažnih tiskanic, d. d. v Kranju podano poročilo uprave poudarja lep napredek podjetja, ki sedaj zaposluje okoli 750 delavcev, katerih število se bo v kratkem zvišalo na 1000. Podjetje namerava tkalnice povečati tako, da bo štela okoli 1000 stavev. Nazivno tvrdke se izpremenil v Jugočeška, Jugoslovensko-češka tekstilna industrija, d. d. Kranj. Število upravnih svetnikov se poveča od 3—7 na 8—9.

Udeležba na Pokrajinski razstavi. Uprava Ljubljanskega velesejma je že začela z razdeljevanjem prostora pri Pokrajinski razstavi od 17. do 26. septembra udeležnih tvrdk. Za prireditelje vlada vespovsod živahno zanimanje, kar se sklepa iz dejstva, da velesejski urad dobiva vsak dan nova naročila za legitimacije, ki so v nekaterih krajih že v drugo razprodane. Ker bo tako velik obisk, se našim tvrdkam nudil ugodna prilika za kupčijske zaključke, posebno onim strokam, za katere pride v poštev jesenska sezija. Povodom te razstave so cene razstavnim prostorom za 50% znižane. Tvrdke-zamudniki naj se nemudoma prijavijo. Vsa navodila daje urad velesejma v Ljubljani.

Uradni tečaj za september. Napoleondor 219, turška lica 247,50, funt angl. 276, dolar 56,80, kan. 56,40, marke 13,50, zlat poljski 6,35, pengő 9,90, belga 7,90, 100 fr. frankov 223, 100 švicarskih frankov 1005, 100 lir 809,50, 100 hol. goldinarjev 2276, 100 lejev 35, 100 levov 41, 100 danskih kron 1521,50, 100 švedskih kron 1524,50, 100 norveških kron 1478, 100 pezel 950,10, 100 drahem 74, 100 Kč 168,50.

Zlinski sejem v Sarajevu se bo vršil 21., 22. in 23. septembra. Informacije daje »Sarajevski sajam stokom«, Sarajevo, Magistrat soba št. 3.

Borza

6. septembra 1927.

DENAR.

Danes naše borze radi državnega praznika niso poslovale. V privlačnem prometu je bilo kakor včeraj za Dunaj večje povpraševanje in je bil imenovan kurz denar 8,01. V Zagrebu je bila uvedena Praga že po 168,425 napram 168,45 včeraj. V

Curihu je zabeležiti dvig Budimpešte ter nazadovanje leja. Italija je notirala 28,14.

Ljubljana. (Prosti promet). Devize: Berlin 13,525, Curih 10,955, Dunaj 8,01 den., London 276,25, New York 56,75, Praga 168,45, Trst 308,50 den.

Zagreb. (Prosti promet). Berlin 13,53 bl., Curih 10,955, Dunaj 8,0125 den., London 276,25, New York 56,74 bl., Pariz 223 bl., Praga 168,425 bl., Trst 308,50—308,75.

Curih. Belgrad 9,13, Amsterdam 207,825, Berlin 123,35, Budimpešta 90,75, Bukarešt 3,18, Dunaj 73,09, London 25,21125, New York 518,65, Pariz 20,33, Praga 15,37, Trst 28,14, Sofija 3,75, Varšava 57,90, Madrid 87,52.

Trst. Belgrad 32,425—32,45, London 89,55—89,65, New York 18,41—18,43, Pariz 72—72,25.

Dunaj. Devize: Belgrad 12,6875, Kodanj 189,85, London 34,48375, Milan 38,505, New York 709,40, Pariz 27,80, Varšava 79,24. — Valute: dolarji 708, angleški funt 34,43, francoski frank 27,80, dinar 12,535, češkoslovaška krona 21,035.

Praga. Devize: Lira 183,40, Zagreb 50,435, Pariz 182,25, London 164,004, New York 33,74.

Dinar: v New Yorku 176,125, v Londonu 276,10, v Berlinu 7,40.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Danes naše borze niso poslovale. V zagrebškem prostem prometu je čvrsta tendenca za vojno oškodnino, ki je bila iskana po 363. Blaga je v državnih papirjih pri rastočih kurzih več.

Zagreb. (Prosti promet). 7% invest. posoj. 86,75, Agrari 51—5125, Voj. škoda 363 den.

Dunaj. Don. savska-jadr. 79,15, Živno 99, Hrv. esk. 10,90, Alpine 47,70, Greinitz —, Leykam 12, Trbovlje 58,25, Kranjska industr. 44,10, Dušik-Ruše 85, Mundus 164,5, Slavonija 1,6.

Trst. Adria 169, Assicurazioni Generali 4,345, Split cement 187, Oceania 107, Trž. Lloyd. 735.

Pevska zveza

PEVSKI KONCERT RADOVLJSKEGA OKROZJA.

Radovljiško pevsko okrožje je priredilo v nedeljo 28. avgusta ob pol 4 v Katol. Delavskem domu svoj letni pevski koncert. Prvi je nastopil domači zbor z Jesenice in otvoril koncert z Adamičevimi »Svatoškimi« iz »Pevca«. Zbor je številen — krog 30 pevcev in pevk, ima dobro izvežbane, lepo izenačene glasove, čisto intonacijo, sledi zborovodji v agogiki zelo dobro in je pokazal posebnost v ritmiki. Njegov pevovodja je zelo spreten, vodi vsak mah samozvestno in povsem pravilno. Izredna škoda za »Svatoške«, da so bile na prvem mestu. V tem oziru je bil spono slabše sestavljen, ker ni imel enotne črte, ki naj bi vstajala. Le-to je krivo, da je skoro najlepša pesem, tudi glasbeno med najtehtnejšimi, premalo vžgala, ker je večina bila odpeta preglasno v prvem navalu, in so se poslušalci glasno »topile« za stole in stojišča. Pri ponovitvi koncerta se treba na to ozirati. — Tudi Dolinarjeva »Domu« je vzela iz »Pevca«, kar bodi pohvalno omenjeno. Zvenela je lepo, dočela tako, kot si jo more človek zamisliti v srečnem trenutku.

Sledil je zbor iz Begunj in zapel Ferjančičevo »Planinarico« s samospevom za sopran in Tomčev »Zazibalko« (iz »Pevca«). Zbor šteje okroglo 20 mešanih glasov, med njimi so ženski glasovi dokaj lepi kot moški, ki kažejo, da so s petjem šele začeli. Pevovodja bo imel z njimi lepe uspehe, če bodo vadili redno po načrtu; vedno višje. Samospjev je bil vpleten med zbor prav lepo v mehkim občutku, a ni šilil v ospredje. Taki voljni glasovi naj služijo drugim za zgled. »Zazibalka« se mi ne zdi prepirna za začetnike, ker zahteva lepo ga tihga petja, sepetanja, to pa zahteva že dobre tehnike. Zato pesem ni prodrla. Krepek začetek, ki ga je zbor pokazal, in vspeh, ki ga je zbor dosegel, naj mu bo podlaga za lep napredek. Videli bomo pri prihodnjem nastopu.

Tretji je bil mešani zbor s Kor. Bele. Blizu 30 jih je skupaj. Zapeli so Oevirkovo »Zori rumeno žito« iz »Pevca« in Klemenčičevo iz »Rokopisa«, z mešanim zborom z dvospevom za sopran in alt in s klavirjem. No, ti so peli pa že kar »nobel«. Na mah izgubiš utis, da si na deželi, in brez vse skrbi se ude užitek, kakor ti brez skrbi in napora pojo — vse na pamet — pevi na odru. V lepem prednašanju, pravilni interpretaciji in čisti intonaciji je zbor krepko tekmoval z Radovljičjo in ne vem, kje bi bil za korak zaostal. Zbor je dobro in pravilno vežban, ima lepo umerjene in izenačene glasove, lepe soprane, zvočne alte,

ki tudi v visokih legah ne »piskajo« in se v nižini povsem varno zbirajo. Basi tvorijo prav dobro podlago in tenorji so lepo odprti, nič stisnjeni. Moč so izredno lepo stopnjevali, črta je vstajala in padala izredno mirno in naravno, nikjer najmanjšega sunka ne zaleta. Druga Klemenčičeva pesem je tudi vsled koncepcije po svoji dramatičnosti menda med vsemi pesmami najbolj ugrajala. Občinstvo je zahtevalo ponovitve, prav bi bilo, a disciplina je ni dopustila. Prav! Slišali jo bomo prihodnje. Klavir je bil slab. Drugič treba skrbeti za boljše. Silvari bi služilo v dobro, če bi bil pri klavirju nekdo drugi in bi pevovodja sam vodil. Klemenčič, znani naš glasbenik, je odžaloval ves čas iz zbora isti, ki ga poznamo v vseh njegovih skladbah: svež, čil, mladeniški, mehak, lirski.

Mošnje ima šibek mešani zbor. Velja! Nastopili so. Tako so nastopali vsi naši zbori ob rejsstvu naše Zveze. Peli so »Ples kralja Matjaža« iz »Pevca«, ki ni Emila ampak Karla Adamiča. Pesmica je vsebinsko mestoma šibka, a ker ne zahteva kdove kaj tehnike, jo naši zbori radi pojo. Pesamezni glasovi so še malo zadirlivi, to bo vaja s časom sama odpravila in glasove zblizala. Tudi Ferjančičev »Slepec« je bil iz »Pevca«. Samospjev je žal tonil, ker je bil zbor premalo diskreten. Pevovodji svetujemo strogo in odločno disciplino v zbor, da ne bodo silili posamezni glasovi v ospredje po svoji volji.

Kranjska gora, 16. jh. je, so peli najprej Kimovčev »Dekle, daj mi rož rdečino« iz »Pevca«. Pesem je lepo zvenela, bila pravilno »petla«, i ritmično i agogično. Prav lepo se je prilagel mehki tenorjev samospjev; žal, da ga je zbor večkrat zakril. V »Soči« (tudi iz »Pevca«) bi bili želeli več ognja. Pevci so gledali preveč v note, zato je bila ritmika po tem malo izrabljena. Pevovodja mora pevce bolj nase navezati. Sicer je bil nastop lep, časten, z ozirom na oddaljenost in druge težke razmere izredno pohvalen. Pri drugem nastopu, to je bil prvi, bo pel gotovo veliko bolje, ker so mu dani vsi pogoji za to: glasovi so krepki, čisti, volja dobra, pevovodja spreten.

Gorje, krog 20 po številu, si je izbralo za prvo pesem Laharnarjevo: »Kadar mlado leto«. Pesemca je priprosta, a glasbeno nikakor šibka. Zahteva pa izredno milino v izvajanju, zato se je treba za tako pesem posebej pripraviti. Gorjanci so to storili v polni meri. Vsebinsko je bila pesem tako jasna in pravilno tolmačena, spretno vajena, čisto (na pamet) zapeta, da se mi je zazdelo, še lepša kakor je. Snam pa reči, da je še nisem slišal tako lepo peti. Nič drugače ni bilo s Kimovčev »Ti boš pa doma ostal« (iz »Pevca«). V tej je prav lepo pel tenorist svoj samospjev. Mehak glas, lirčna barvenost, neprisiljena višina, vse to je podpiralo melodijo tako prijetno, da bi bil izvajanja gotovo tudi skladatelj sam prav vesel. Gorjanski zbor ima lepe izvežbane, dobro sorazmerno ubrane glasove, njegovega pevovodja, šlojem med naše najboljše pevovodje. Peli so na pamet, sledili so njegovim neprisiljenim, logičnim migom na mah in se povzdignili med naše najboljše zore.

Zadnja je nastopila Radovljičja. Ta zbor je že star, izkušen, nič manj več kot njegov preizkušeni pevovodja Fabjan. Peto jih je okrog 40 v mešanem zboru Hochreiterjevo »Jerice« iz »Pevca«. Pesem zahteva tehnično velike spretnosti, interpretacija mora biti dobra, dinamika izredno mehko uglasena. Vse to so Radovljičani zadeli prav dobro, tako da so obdržali svoj sloves v polni meri in je bilo njihovo petje resnemu discipliniranemu uremu zunanjemu nastopu prav sorazmerno tudi »nobel«. Moški zbor je pokazal v Devovi »Se ena« fantovsko gibkost in je zadel prav imenitno ono priprosto šegavost, ki je je pesem prepolna.

Skupno petje je doseglo v Klemenčičevi »Oj pojte ptičke« višek koncerta. Vodil ga je Fabjan iz Radovljičje lepo spretno, elegantno. Zaključil pa je koncert skupni moški zbor s Kimovčev »Zarobenec«. Ta pesem, prva v prvem letniku »Pevca« spada med naše najlepše pesmi za moški zbor. Pa je tako prezrta. Poleg »Ljubljane« jo je zbor menda prvič sedaj pel, a peli so jo izvrstno. Ta koncert je jasno dokazal izredno mobilnost naših zborov. Pri skupnih nastopih so se tako izvežbali, da se tudi pri tako lirčni mehki pesmi v četrtini vaji zlijejo v tako zaokroženo enoto, da ne bi nihče sodil, da to ni en zbor pod stalnim pevovodjem.

Med koncertom je občinstvo nagovoril prav lepo ok. predsednik Resman iz Radovljič in pozdravil pevce Zvezin pevovodja prof. Bajuk.

Sklepno: Koncert je pokazal izreden polet

ORIGINALNE

BARVE, MATRICE (KOŽE), VOŠČEN PAPIR, ZA GESTE TNER-CYKLOSTIL, SPECIJALNI PAPIR ZA RAZMNOŽEVANJE, SE DOB VEDNO IN NAJCENEJE PRI **LUD. BARAGA, LJUBLJANA** SELENBURGOVA UL. 6/I. TELEFON št. 2980

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

Mali kraljevič je nekaj trenutkov resnobno gledal malega siromaka, nato pa je rekel:

»Prosim te, zakaj pa ne? Kdo pa jima zvečer pomaga sleči se? In kdo ju obleče jutraj, ko vstaneta?«

»Nikdo, prosim, gospod. Mar hočeš, da bi siekli obleko in spali brez nje kot živali?«

»Obleko! Ali imate samo eno?«

»Ej, dobri gospod, prosim, kaj bi pa z večimi? Saj nima vsaka po dve telesi.«

»Čudna misel to! Oprosti, nisem se hotel smejati. Ampak tvoja Nan in Bet bosta dobili oblečilo in strežnice, in sicer kmalu; moj oskrbnik bo že poskrbel za to. Ne, nobene zahvale; saj to ni nič. Ampak ti lepo govoriš in prijetno. Ali si šolan?«

»Ne vem, ali sem ali nisem, gospod. Tisti dobri duhovnik, ki mu je ime Andrej, so me učili iz prijaznosti iz svojih knjig.«

»Znaš latinsko?«

»Samo malo, mislim, gospod.«

»Le uči se, fant. Samo izpočetka gre težko. Grščina je težja. Ampak gospici Elizabeti in sestrični, mislim, ni nobeden teh dveh jezikov težak, in tudi drugi niso. Boš že še slišal ti dve gospodični, kako znata! Sedaj mi pa še kaj povej o tistem kraju, kjer stanuješ. Ali imaš prijetno življenje tam?«

»Resnica, prijetno je, prosim, gospod, samo takrat ne, kadar je človek lačen. Gasperčka vidiš tam in opice — ej, tako šegave so! In tako lepo oblečene! — In potem so igre, v katerih tisti, ki igrajo, vpijejo in se tepejo, dokler niso vsi pobiti, in to je

tako lepo in velja samo en božjak — čeprav je stransko težko dobiti en božjak, prosim, gospod.«

»Povej mi še kaj.«

»Mi fantje se včasih s palicami bojujemo drug zoper drugega kakor vajenci.«

Kraljeviču so zazarele oči. In je rekel:

»Veš kaj, tudi meni bi bilo to všeč. Povej mi še kaj.«

»Poskušamo se, kdo zna bolj teči in kdo je najhitrejši.«

»Jaz bi se tudi rad. Pripoveduj še!«

»Poleti bredemo in plavamo po prekopih in in vsak poskuša svojega soseda v vodo potunkati in ga škropiti z vodo; potem se pa tudi potapljam in vpijemo in prevračamo in — — —«

»Pol kraljestva mojega očeta bi dal, da bi mogel vsaj enkrat biti zraven! Prosim te, še dalje.«

»Potem plešemo in pojemo okoli mlaja na vzhodni strani mesta: igramo se po pesku in vsak zakoplje vanj svojega soseda; včasih delamo tudi kolače iz blata — ej, kako lepo je blato; na vsem svetu ni nobena reč tako imenitna. Kar valjamo se po blatu, gospod, prosim, da mi odpustiš, da govorim tako nesposobno v tvoji navzočnosti.«

»Ej, prosim te, nikar tako ne govori, to je imenitno! Ako bi se le mogel preobleči v tako obleko kot jo imaš ti, sezuti škornje in se enkrat zabavati v blatu, samo enkrat, in da bi mi nikdo tega ne branil ali me ošteval, veš, mislim, da bi se celo kraljevi kroni lahko odpovedal za to!«

»In če bi se jaz mogel enkrat obleči, dragi gospod, kakor si ti oblečen — samo enkrat — — —«

»Oho, ali bi res rad? To se lahko zgodi. Vrzi tiste cunje raz sebe in obleči to lepo reč, fant! Kratka sreča sicer, ampak zavoljo tega ne bo nič manjša. Preoblečiva se, dokler imava čas, potem se pa zopet nazaj oblečeva, preden naju pride kdo nadlegovat.«

Čez nekoliko minut je bil mali angleški prestolonaslednik okrašen z vihrajočimi Tomažkovimi cunjami, malega kraljeviča iz Beračije pa je krasilo sijajno kraljevsko oblačilo. Šla sta ramo ob ramo in stopila pred veliko zrcalo, in glejte čudo! Bila sta, kakor da se ne bi bila zgodila nobena sprememba! Debelo sta gledala drug drugega, nato v zrcalo, in se zopet spogledala. Nazadnje je presenečeni kraljevič rekel:

»Kaj praviš k temu?«

»Ej, prosim, gospod, ne zahtevaj, da bi ti odgovoril. Očloveku moje nizke stopnje ne pristojta, da bi govoril.«

»Bom pa jaz govoril. Ti imaš iste lase, iste oči, isti glas in isto vedenje, isto velikost in postavbo, isti obraz kakor jaz. Ako bi bila naga, bi nikdo ne mogel reči, kateri naju si ti in kateri je kraljevič in prestolonaslednik. In sedaj, ko sem oblečen kot si ti bil, se mi dozdeva, da bom sedaj lažje občutil, kar si ti čutil, ko te je surov vojak — Ej, ali nimaš roke močno opraskane?«

»Imam, ampak ni nič hudega in tvoja visokost ve, da je ubogi vojak — — —«

»Kar tiho! Sramotno je bilo, grdo in okrutno!« je zavpil mladi kraljevič in udaril z boso nogo ob tla. »Ako bi kralj — ne gani se za en korak, dokler ne pridem zopet nazaj! Zapovedujem ti!«

In kakor bi trenil, je bil segel z roko kvišku in položil nekam stvar, ki je bila velike važnosti za državo in je ležala dotlej na mizi, nato pa je izginil skozi vrata in z vihrajočimi cunjami vročega obraza in žarečih oči teklo po vrtu, ki je obdajal palačo. Čim je dosegel do velikih vrat, je pograbil za drogovo in ga skušal tresti, vpijoč:

»Odprite! Odprite vrata!«

Vojak, ki je bil s Tomažkom surovo ravnal, je točno ubogal, ko pa je kraljevič planil skozi vrata skoraj dušec se od kraljevske jeze, mu je vojak prisolil glasno zaščeno, da je odletel po cesti, in rekel:

»Tu imaš, beraška zalega, za tisto, kar si mi nakopal od njegovega veličanstva.«

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. — 27. zvezek. Pregled. Otrci solina (v tisku).

14 Din. rezano 22 Din. —

navzgor. Občinstvo je doživljalo lepe pesmi s pevci. Zanimanje je naraslo, dvorana je bila za pol premajhna, četudi je sprejela pol preveč gostov pod svojo streho. Pevski zbori napredujejo tudi po vsebini pesmi, ki so povprečno glasbeno prav dobre, nekatere celo med odličnimi. »Pevec« je postal zborom vsakdanja hrana, kar je vse prav — v najlepšem redu. Naši zbori napredujejo izredno hitro in lepo. Naši pevci bodo doraali kmalu najtežjim nalogam. Ta koncert je bil eden najlepših, kar jih je priredila doslej Pevska Zveza. Ponove ga 8. oktobra v Radovljici. Okrožju, vsem pevcem in pevkam, še posebno pevovodju: Priznanje brez pridržka in iskreno hvala! B.

Glasba

Lenka. (O. Župančič.) Mešan zbor s spremljevanjem klavirja, uglašil Josip Pavčič. Mična, živahna in šegava, v plesnem ritmu zložena, za izvajanje lahka in pevnost skladba izide v kratkem v založbi pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, ki že sprejema naročila. Cena partituri je 12 Din brez poštnine. Skladba bo pevskim zborom zelo dobrodošla kot nekdanj dr. Schwabovi »Dobro jutro in »Zlata kavglica«.

Knjige in revije

»Čas«. Izšla je 6. številka te naše najboljšje znanstvene revije, ki jo izdaja »Leonova družba«, s katero se konča XXI. letnik za l. 1926-27. Zadnji zvezek prinaša sledečo aktualno vsebino: Dr. Kovačič F.: Ob 1100 letnici rojstva sv. Cirila. — Dr. Gantar Kajetan: K zgodovini katoliškega dijaškega gibanja med Slovenci. — Dr. Sušnik L.: Državljanstva vzgoja. — Dr. Sušnik L.: Italija in fašizem. — K. L.: Sodobna gibanja v islamu. — Dr. Rožman G.: Marconijeva zakonska zadeva. — Revija prinaša tudi ocene sledečih knjig: Kovačič, Ljutomer. Košir-Möderndorfer, Ljudska medicina med kočimski Slovenci. Grdina, Štiri leta v ruskem ujetništvu. Grey, Fünfundzwanzig Jahre Politik. — Naročnina znaša 60 Din letno, za dijake (še se jih naroči najmanj 10 skupno) 40 Din. Naroča se pri upravi »Časa« v Ljubljani v Jugoslovanski tiskarni, kolportajni oddelku. — Leonova družba obljublja, da bo pričela izdajati tudi po-
 žubno — znanstveno »Knjižnico Leonove družbe«.

Navodilo pri pouku v računstvu na osnovni šoli. V drž. zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani je pravkar izšla knjiga pod gornjim naslovom, katero je sestavil A. Černivec, bivši ravnatelj učiteljskega v Ljubljani. Cena vezani knjigi 44 Din. V obširni, 200 strani obsega knjigi je izšrpno metodsko navodilo za pouk računovodstva od najnižje do najvišje stopnje osnovne šole in sicer v obsegu predpisane učne snovi. Knjiga bo dobro služila učiteljem na osnovnih šolah, zlasti začetnikom, kakor tudi učiteljskim. S to knjigo avtor temeljito izpopolnjuje svoje računanje, ki so uvedene skoraj na vseh osnovnih šolah v Sloveniji. Učitelstvo bo gotovo z veseljem sprejelo to prepotrebno knjigo. Naroča se pri drž. zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani.

»Lovec«, list za lov, kinologijo in ribarstvo, Ljubljana, 1927. — Septembarska številka prinaša sledečo vsebino: Fr. Starovaški: Tri lovske idile; Ivan Černež: Za jerebom; M. Š. Spomini na jelene (nadaljevanje); Vilko Turk: V streliška tekma S. L. D. v Ljubljani; Dr. Avgust Muncl: Ohridski postrvi; Iz lovskega nahrbtnika; Kinološke vesti; Iz ribarske mreže; Mali oglasi. Naročnina na »Lovec«, ki izhaja mesečno, znaša 60 Din, v inozemstvu 120 Din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Strossmayerjeva ul. 1.

Sport

FINALE ZA POKAL POŠKODBENEGA FONDA.
 Ilirija: Primorje.

Jutri na praznik dne 8. t. m. se vrši na igrišču Ilirije finalna pokalna tekma za fond, ki ga je ustanovil LNP za podporo v tekмах poškodovanih igralcev. Kot je bilo predvideti, se v finalu srečata naša stara rivala Ilirija in Primorje. In kot vedno, tako bo tudi sedaj ta tekma privlačila na igrišče široko sportno publiko. Tekme med Ilirijo in Primorjem so nudile vedno prav dober sport ter so učinkovale naravnost propagandno, ako niso nastali kakšni nepredvideni momenti, ki so razburili duhove. To pot ni pričakovali tega, kajti oboji med obema kluboma niso več tako ostri, kar se bo predvsem videlo tudi na zelenem polju.

Kluba nista še v polni formi, ker je komaj začetek sezone, vendar so si moči kolikor toliko izenačene. Ilirija postavi svojo znano enajstoro, dočim bo Primorje, ki še nima vseh svojih moči na razpolago, predvidoma nastopila v nekoliko izmenjani postavi.

Ta dan se prične tudi start drugorazrednih klubov za jesensko prvenstvo. Zanuj ob 9 nastopita kot prvi par Nalca in Pajutaja. Tudi ta tekma se vrši na igrišču Ilirije.

Začetek popoldanske tekme je ob 16.30.

POGLEJ GA NO!

V Bologni so plaval, padali so rekordi, sportni svet je videl nepričakovane uspehe. Rekord rekorder je dosegel Arne Borg, ko je plaval 1500 m v dobrih 19 minutah; pa je zmagal tudi na 100 m in na 400 m. Na 100 m je premagal Baranya, Ogra, ki nič ne pije in nič ne kadi in ki misli samo na plavanje. Kakšen je pa rekorderji Borg? O sportniki, posnemajte njegove rekorde, ki nam zapirajo sapo, obrnite se pa proč od njegovega načina življenja! Kajti, kar dela on, je proti vsem sportnim predpisom, in nergači proti sportu nam ga bodo zmiraj očitali. Veš, kaj dela Borg? Kadi pred tekmo in po tekmi, pije alkoholne pijače, pa ne malo, ponočjuje, tudi cele noči, in še celo pred tekmami. Ti Borg ti!

Polzvedovanja

Pozabljena je bila v torek, 6. t. m. palica v upravi »Slovenca«. Dobi se isto tam. Naše so se v nedeljo v dolenskem vlakcu ženske bele usnjate rokavice. Dobe se Križevniška ulica 9, Podgoršek.

Selske potrebščine
 priporočila
M. J. J. Ljubljana

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrtic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Proste službe

Sprejme se v vseh mešarskih strokah dobro izurjen

POMOČNIK.

— Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 6983.

Sijajno bodočnost

nudimo uradniku ali uradnici, ki vloži v dobro idočo podjetje v Ljubljani 50.000 Din ali več. Zadolostuje tudi jamstvo. Ponudbe prosimo upravi lista pod »Resnost« 6472.

Poslovodjo

iščem za dobro vpeljano gostilno s sobami v Novem mestu. — Prednost imajo oni kavcije zmogli prosilci, katerih so proge so vaje gostilničarskega obrta. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Gostilna Novo mesto« št. 6934.

Absolvent

meščanske šole se išče kot praktikant za stavbo podjetje v Mariboru. — Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru. 7014

Kolarski pomočnik

spreten za športne sančice in smuče, se sprejme takoj. — M. Ofak, kolar, Brod na Kulpi. 7019

Svetov. zavarovalnica išče v vseh krajih Slovenije agilne

zastopnike.

Dopise na tvrd. I. KNEZ, Ljubljana, Gosposvetska 3

Krojaški vajenec

priden, se sprejme. Hrana in stanovanje prosto. — Anton Šorn, Klanec 7 — Kranj. 7006

Večja mesna industrija v Sloveniji išče samostoj.

poslovodjo

s kavcijo. — Ponudbe z navedbo dosedanj, službovanja ter zahtevkov pod P 13/7012 na upravo.

Dijaki

DVE DIJAKINJI ali GOSPODIČNI sprejem na stanovanje; na željo tudi na hrano. — Domobranska cesta 23 — Andlovic. 6994

Dve DIJAKINJI

se sprejmeta na stanovanje in hrano v bližini učiteljskega. — Poizve se v upravi lista pod št. 7017.

Pouk

Pouk na daljavo

(Fernstudien) v vseh inž. oddelkih, tudi trgovina in kolonialno blago. Académie Polytechnique: Quai Amercoeur, 51 Liège — Belgija. Prospekti 10 D.

POZOR!

Šivilje, dame, gospodinjice, uradnice itd., ki se želijo izobraziti za lastno izdelavo oblek in nimajo časa za skupne tečaje, se vrši pouk v popoldanskih ali večernih urah od 12. sept. Honorar znižan. — Potočnikovo zaseb. kroj. učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana. 6974

Klavir poučuje

po najnovejši metodi v slovenščini in nemščini gospa Kl. dr. Jamškova štirikrat na teden v Ljubljani v hiši učen. Vprašanja na naslov: Kl. dr. Jamškova, Litija. 7007

Stanovanja

Opremljena SOBA

z električno razsvetljavo, oddam s 15. sept. — Naslov se poizve v upravi »Slovenca« pod št. 6984.

STANOVANJE

lepo in solčno, 2 sobi, kuhinja in pritlikline, se odda takoj v novi hiši. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 7000.

Sobico z vso oskrbo se odda bližje sodnije. — Kje, pove uprava lista pod št. 6986.

Sobo oddam gospodu ali dijaku z elektr. razsvetljavo. Naslov v upravi pod št. 6999.

Kdo kupi?

KOLESARJI!

Znane cene. Ogledate si zalogo dvokoles najfinjšega tipa Tribuna, Rekord, Schampion, Stvria, Bianki, Fafor, Perla, Diamant še od Din 1300.— naprej. Pneumatika Dunlop, Michelin. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana

Tovarna dvokoles in otroških vozličkov.

Suha DRVA

odpadki od žage in parket zopet na razpolago po najnižji ceni pri Ivan ŠIŠKA, parna žaga, Ljubljana, Metelkova 4. Preiskbite si pred zimo dobro kurjavo po ugodni ceni!

KOČIJA

polkrita, dobro ohranjena, se takoj proda. Naslov v upravi pod št. 6828.

Bukovih hlodov

250 m³, prodam najvišjemu ponudniku. — Prodajam tudi 200 m³ SMREKOVH DESK, 25 mm, ter raznovrstni drugi les. — Vprašanja z navedbo cene pod »Lepo blago« št. 6902 na upravo »Slovenca«.

Posestva

HIŠA Z VRTOM

v zračnem kraju v Ljubljani, se proda za ceno Din 250.000. Stanovanje prosto! Hiša brez popravila, vodovod v kuhinjah, električna razsvetljava in kanalizacija napeljana. — Plačljivo po dogovoru. — Ponudbe na upravo lista pod: »Hiša z vrtom« 6992

Proda se blizu fare in šole kmečko POSESTVO

okrog 17 orolov, veliki sadni vrt, z gospod. poslopjem, njiv okrog 30 mernikov obsetve, 2 travnika, pašniki, gozdi in vinogradi. Proda se pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Pojasnila daje Jerica Mramor, Gorška vas št. 5, pošta Škocjan pri Mokronogu. 6980

Vogalna PARCELA

prilpna za trgovca, približno 700 m², za Bežigradom, se proda. Tla peščena. — Poizve se pri A. Verbiču, Meteljkova ulica 1/L, danes od 2—5 in jutri od 8—10. 6997

Prvovrstno delo, Zmerne cene, To je naše geslo!

KNJIGOVESNICA K. T. D.

čitalnica in tiskarna poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš dobri soprog, oče, stari oče, brat in stric, gospod

Matija Cerar

vrtnar

v torek dne 6. septembra po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek dne 8. septembra ob treh popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta 2, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 6. septembra 1927.

Žalujoci ostali.

Mestni pogrebni zavod.

Naša obrt

SNEŽNE ČEVLJE

sprejema v popravilo vsled bližajoče se sezone že sedaj trdka M. Trebar, Sv. Petra cesta 6, in Prešernova ulica 30.

Izurjena šivilja

gre šivat na dom, tudi na deželo. — Ponudbe upravi lista pod: »Izurjena«.

Tvrdka A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24 nudi najceneje vse vrste pšenično moko in druge mlevske izdelke.

Zahtevajte ceniki

Priporoča se trgovina z železnino

A. SUŠNIK, Ljubljana Zaloška cesta.

V Mariboru

kupite po zmernih cenah pri IGO BALOHU

Vetrinjska ulica šte. 18, priporočeno kravate, klobuke, nogavice ter galanterijo in parfumerijo.

Elektro instalacije

izvršuje ALOJZ ARHAR, Sp. Šiška, Celovška cesta 80. Solidno delo, cenene zmerne. — Istotam se sprejme VAJENEC.

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12 - Židovska 4.

Otroka do 4 let

sprejem v oskrbo. — Naslov v upravi št. 6998.

Zanesljiv zaslužek

nudimo gospodom, ki žele prevzeti prodajo dobro idočega predmeta po deželi. Ponudbe upravi pod: Velik zaslužek 6869.

10 dobrih tesarjev

sprejme takoj za daljše delo gradb. podjetje

Ing Jos. Dedek

LJUBLJANA VII — Žibertova 7.

Najcenejše in najboljše kupite

vijoline

in druge glasbene potrebščine za učiteljske in glasbene zavode

pri Minki Modic, Kopitarjeva ulica šte. 1

(nasproti Jucoslovenske tiskarne).

POZOR TRBOVLJČANI!

Za razne svečanosti imam vedno na razpolago vence, šopke, trakove, veliko množino cvetlic v loncih, nad 40 vrst vrtnic, cepljenk in plezalk, več vrst cvetličnega grmovja. V delo in ureditev prevzamem nasade parkov in vrtov in sploh vsa dela, ki spadajo k vrtnarski stroki. — Društva in organizacije popust. — Se priporoča Herman KU-HAR, umetni in trgov. vrtnar v Petelinji vasi, pri g. Florenčinu, Trbovlje L 7010

Ob začetku šole otroški čevlji poceni!

26—30

60°

31—35

95°

Petovia

Ljubljana, Dunajska 1

Ptuj, Slovenski trg

Podgane in miši

zatrete najsigurneje z Ratolom, koji je odlikovan z zlato kolajno. Stenice s Stenolom, kuhinjski mrčes z Gamadinom. Ta sredstva niso škodljiva ljudem niti domačim živalim. Dobivajo se povsod. Proizvaja Odio Ratol, Zagreb, Strossmayerova ul. 4. Telefon 11-31.

Stiskalnice in mlini za sadje in grozdje, kotli za žganje

po najnižjih cenah pri tvrdki

Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta šte. 1.

VSAK

more zastoni imeti najnovejše

Radio-cevi

(Schrack, tipa RD.), če plača naročnino za poljudno ilustrirano Radio-revijo „Radiowelt“

za eno leto in doda 25 Din za poštino in zavojnino. Poskusna številka zastoni.

Wiener Radio Verlag, Wien I, Pestalozzigasse 6/14.

K mag. št. 21.787-27.

7009

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo kleparskih in mizarskih del za 19 novih mestnih vil poleg topničarske vojašnice. Tozadevne podatke je dobiti v mestnem gradbenem uradu med uradnimi urami do 9. septembra 1927.

MESTNI MAGISTRAT V LJUBLJANI, dne 5. septembra 1927.

Velezanimio

je ilustrirani, popularni

»Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave. Posamezni izvoli po 8 Din. Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I.,

Pestalozzigasse 6/14.

IŠČEMO

hrastove brzo avne droge

zdrave, ravne, brez skorje — in sicer:

5000 komadov . . .	po 8.50 m dolge
3000 komadov . . .	po 9.— m dolge
1000 komadov . . .	po 9.50 m dolge
4000 komadov . . .	po 10.— m dolge
1000 komadov . . .	po 11.— m dolge
1000 komadov . . .	po 12.— m dolge
150 komadov . . .	po 13.— m dolge
100 komadov . . .	po 14.— m dolge

Dobavni rok tekem 4 mesecev, a s takojšnjim početkom. Plačilo takoj. Ponudbe na lesno veletrgov

Franz Mumelter — Bozen

(Bolzano) — Alto Adige, Italia.